

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	3180 Міжнародний туризм
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	61
Повна назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Ідентифікаційний код ЗВО	02071240
ПІБ керівника ЗВО	Петришин Роман Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/61>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	3180
Назва ОП	Міжнародний туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта, Молодший бакалавр
Термін навчання на освітній програмі	4 р. 0 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра географії та менеджменту туризму
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра соціальної географії та рекреаційного природокористування
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	58012, Україна, місто Чернівці, вулиця Коцюбинського, 2, корпус №4, Географічний факультет
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Бакалавр з туризму
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	199479
ПІБ гаранта ОП	Король Олександр Дмитрович

Посада гаранта ОП	завідувач кафедрою
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	o.korol@chnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-536-79-55
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(037)-258-47-95

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Становлення Освітньої програми «Міжнародний туризм» невідривне від історії двох випускових кафедр за спеціальністю 242 – «Туризм» географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Кафедра географії та менеджменту туризму (<http://www.geotour.chnu.edu.ua>) – перша випускова кафедра – була створена у 2003 р. на географічному факультеті для забезпечення фахових дисциплін за спеціалізацією «Менеджмент туристичної індустрії» спеціальності «Менеджмент організацій».

Наступного 2004 р. кафедра отримала ліцензію на підготовку фахівців за спеціальністю «Туризм». У 2005 р. в її межах запроваджується спеціалізація «Міжнародний туризм».

Зростання контингенту студентів стало причиною відкриття на географічному факультеті у 2006 р. кафедри соціальної географії та раціонального природокористування (<http://www.socgeo.chnu.edu.ua>) – другої випускової за спеціальністю «Туризм».

У 2008 р. спеціальність «Туризм» була вперше акредитована. У 2017 р., у зв'язку з об'єднанням Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Буковинського державного фінансово-економічного університету, було збільшено ліцензований обсяг.

У 2019 р. до освітньої програми «Міжнародний туризм» були внесені зміни відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р. Того ж року за клопотанням університету ліцензійний обсяг був звужений до 150 осіб: Наказ МОН від 19.06.2019 № 910-л.

У 2019 р. за спеціальністю 242 «Туризм» була затверджена нова освітня програма «Готельно-ресторанний сервіс і туropolрейтинг» (наказ № 352 від 27.11.2019 р.). Водночас існуюча ОП «Туризмознавство» закрита.

Туристичний напрям на географічному факультеті започаткований ще у 1969 р. професором Крачилом М.П. З часом, розроблені ним туристичні дисципліни почали викладатись студентам-географам, чим була розпочата освітня діяльність в галузі туризму.

Король О.Д. – гарант освітньої програми, завідувач кафедри географії та менеджменту туризму в 1999 р. під керівництвом Крачила М.П. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «економічна та соціальна географії» на тему «Регіональний менеджмент в туризмі». Відтоді викладачами географічного факультету захищено 8 кандидатських дисертацій на туристичну тематику. У жовтні 2019 р. доцентка кафедри географії та менеджменту туризму Бучко Ж.І. захистила докторську дисертацію на тему «Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку»

(http://scc.univ.kiev.ua/upload/iblock/76e/aref_Buchko%20Zh.I..pdf). У 2019 р. Королем О.Д. підготовлена до захисту докторська дисертація результати якої висвітлені в опублікованій монографії: Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. – 512 с. (http://tourlib.net/books_ukr/korol-mtp.htm).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	64	56	8	0	0
2 курс	2018 - 2019	108	82	35	0	0
3 курс	2017 - 2018	71	49	25	0	0
4 курс	2016 - 2017	87	55	23	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

--	--

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	3180 Міжнародний туризм 39792 Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг 2932 Туризмознавство
другий (магістерський) рівень	3069 Туризмознавство
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	123317	35686
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	110867	32387
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	11186	3299
Приміщення, здані в оренду	1264	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Osvit_program_tourism.pdf</i>	vCq2jPhz3pEI8LnlIRRMpVEdmyFCzCnKFKNTeDt9jc=
Навчальний план за ОП	<i>Plan_tourism.jpg</i>	NDdazXtCBMOPqY19V+Mk8HGAEQ3nMFQsrYsBuIFRyA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Recenziya Hrynvych-tur.pdf</i>	CddCcbBVMUldP1Joo9YP6gDP6mW0+Vqcbt6J2KTRnbo=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Recenziya_Desadmi.pdf</i>	fkdxPMTRswbBQqKrnLY+I7OC1sQVdrdt4RphX1I6Zg=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Recenziya_More_touriv.pdf</i>	u89nx8t85KmlkUv9j/BLxUyQISpxFHMopw9K6zCWANw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Recenziya_TUI.pdf</i>	oN6zUOfNdlG5PbvoeRd9znABGM0R5ZbhOlehw5NYSoy=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Recenziya_Viddil_z_pytan_tourism.pdf</i>	XvCAINBQ2F7yloHfz8Qo3z9b7QPytGOYxZU2Rp+g5jk=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Головна ціль освітньої програми "Міжнародний туризм" спеціальності 242 "Туризм", відповідно до Стандарту вищої освіти України, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р., полягає у формуванні загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.

Відповідно до головної мети, предметні цілі програми спрямовані на набуття знань із географії туризму та рекреації, міжнародного туризму, туристичного країнознавства і краєзнавства, рекреології, організації туризму та технології туристичної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання туристичної діяльності. Особлива увага приділяється вивченню іноземних мов.

Унікальність цієї програми полягає в акценті на здобутті знань та умінь у сфері міжнародного туризму, необхідних для працевлаштування, насамперед, на туристичних підприємствах, а також на профільних посадах в органах державної влади; на можливості продовження освіти (магістерські професійні та наукові програми).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – інновативність, збалансованість, успіх, що реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової (Стратегічний план розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

(https://drive.google.com/file/d/1kd_mZM_yNCAQpQK1JxejkPsOEvagMdt)

Вона передбачає виконання таких стратегічних завдань: надавати високоякісну університетську освіту, яка базується на принципах гуманізації та толерантності, демократичності, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності; забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців, спроможних постійно навчатися упродовж життя, здатних до саморозвитку і самовдосконалення; виробляти у студентів здатність до свідомої й ефективної діяльності у глобалізованому, інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності.

Всі ці цілі відображені в Загальних компетентностях Освітньої програми.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Туристична галузь має широкі можливості для здійснення приватної підприємницької діяльності, адже вхід на ринок, зокрема агентських послуг, є недорогим. Тому чимало здобувачів вищої освіти по завершенню навчання бажають розпочати власну справу. У зв'язку з цим Освітня програма забезпечує набуття знань і умінь, необхідних для запровадження та здійснення приватного підприємництва в туристичному бізнесі, здійснення фрилансерської діяльності в цій галузі.

- роботодавці

Власники та менеджери підприємств туристичної галузі Чернівецької області на круглих столах (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>) неодноразово висловлювали побажання щодо поліпшення загальної економічної та фахової практичної підготовки, що відображено в рецензіях на ОП

(<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>). Тому в Освітній програмі за пропозицією стейкхолдерів присутній блок загальних економічних дисциплін (Економічна теорія, Основи менеджменту, Економіка та фінанси підприємств, Бухгалтерський облік). Поліпшення практичної підготовки забезпечується включенням до освітньої програми технологічних дисциплін за різними складовими туристичної індустрії (Технологія туристичної діяльності, Технологія готельної та ресторанної справи, Організація турагентської та туроператорської діяльності, Організація транспортних послуг та ін.), а також дисциплін з організації туристичних послуг за різними видами туризму (Організація екскурсійних послуг, Спортивний туризм, Організація рекреаційних послуг, Організація анімаційних послуг та ін.). Задля поліпшення практичної підготовки у міжнародному туризмі, з туристичною фірмою ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА» укладена угода про дуальне навчання, за якою студенти стажуються на морських курортах Туреччини в провінції Анталія на посадах трансферних та екскурсійних гідів (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>).

- академічна спільнота

Академічна спільнота (викладачі) зацікавлена в набутті знань, які мають не лише прикладний, але й системний теоретичний характер. Тому в Освітній програмі присутні такі дисципліни, як Рекреація, Рекреаційна географія, Туризмознавство, Історія туризму, а також дисципліни наукового спрямування (Основи наукових досліджень, Статистика та ін.).

- інші стейкхолдери

немає

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Зміст ОП відповідає таким сучасним тенденціям як глобалізація та інформатизація. Відповідно до першого тренду у Освітній програмі запроваджені дисципліни з Географії світу та Країнознавства, поглиблене вивчення іноземної мови. Задля поліпшення практичної підготовки у міжнародному туризмі, з туристичною фірмою ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА» укладена угода про дуальне навчання (<https://drive.google.com/file/d/1b8pqnwzEFCBSSqmJF1PPwJvHSV9KZwg-/view>), за якою студенти стажуються на морських курортах Туреччини в провінції Анталія (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>). Другий тренд забезпечується значною кількістю кредитів за такими предметами як Інформаційні системи і технології в туризмі, а також Web-технології в туризмі. Як майданчик практичної підготовки за останнім трендом, кафедра географії та менеджменту туризму підтримується профільний WEB-ресурс «Чернівці – туристичний путівник» (<http://trip.cv.ua>).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Освітня програма через відповідні предмети охоплює всі основні складові туристичної галузі: готельно-ресторанну і транспортну складову, туроператорську та турагентську діяльність. Виходячи з регіонального контексту, акцент у програмі робиться на тих видах туризму, для яких є ресурсна база в Чернівецькій області і Карпатському регіоні: екскурсійний, спортивний, рекреаційний, екологічний агротуризм та ін. Окремо вивчається Туризм у Карпато-Подільському регіоні України.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

З самого початку, у 2003 р., при розробці ОПП за основу була взята освітньо-професійна програма Київського університету туризму, економіки і права – навчально-науково-виробничого комплексу, створеного у 1995 р. Завдяки цьому вдалося перейняти основний зміст підготовки фахівці у вузькогалузевого ЗВО із майже десятилітнім досвідом. Коли географічні науки стали відповідними освітній спеціальності «Туризм», вона почала масово ліцензуватися на географічних і природничих факультетах ЗВО України. Однак, їхні програми страждали на географізацію: вихолощувався блок економічних і технологічних дисциплін, натомість запроваджувалися загальні географічні дисципліни з деякими туристичними аспектами. Такі ж тенденції спостерігалися в Освітніх програмах інших ЗВО: завжди був перекис у бік традиційних для того чи іншого факультету дисциплін: на спортивних факультетах – більше спорту, на економічних – більше економіки, на історичних – більше історії... Кафедри географії та менеджменту туризму вдалося втриматися від цієї хибної тенденції, і зберегти розумний баланс між основними блоками дисциплін. Це оцінили абітурієнти і сьогодні набір на спеціальність «Туризм» у ЧНУ ім. Ю. Федьковича близький до показників провідних ЗВО країни, а його географія представлена всією Україною, і це при тому, що Чернівецька область найменша в Україні.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Освітня програма «Міжнародний туризм» була повністю адаптована до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р.

Об'єкт і ціль навчання, теоретичний зміст і предметна область, тобто усі складові загальної характеристики програми ідентичні Стандарту вищої освіти. Усі компетентності та програмні результати навчання Стандарту вищої освіти включені до Освітньої програми. Досягнення їх забезпечується через вивчення нормативних дисциплін. Їх перелік є невід'ємною складовою Освітньої програми. Відповідність нормативних дисциплін компетентностям показує «Матриця узгодженості предметів і програмних компетентностей». Відповідність нормативних дисциплін програмним результатам демонструє «Матриця узгодженості предметів і програмних результатів».

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

172.5

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

67.5

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Всі освітні компоненти освітньої програми "Міжнародний туризм" (навчальні дисципліни, практики, тематика кваліфікаційних робіт), як нормативні так і вибіркові, повністю відповідають предметній області спеціальності 242 - «Туризм».

Зокрема, відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 - «Туризм», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р, предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреації, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності.

Перелік нормативних фахових дисциплін Освітньої програми включає дисципліни, які повністю відповідають заявленій в стандарті Предметній області: Рекреація; Історія туризму; Міжнародний туризм; Технологія туристської діяльності; Організація екскурсійних послуг; Спортивний туризм; Організація рекреаційних послуг; Організація туризму; Туристичне країнознавство; Інформаційні системи і технології в туризмі; Технологія готельної справи та організація послуг гостинності; Технологія ресторанної справи та організація послуг харчування; Економіка і ціноутворення в галузі туризму; Бухгалтерський облік та аналіз діяльності туристичних підприємств; Організація анімаційних послуг; Туристичні ресурси України; Організація транспортних послуг; Маркетинг туризму; Менеджмент туризму; Діяльність туристської самодіяльної організації; Правове регулювання туристичної діяльності; Ділова іноземна мова; Організація турагентської та туроператорської діяльності; Туризм у Карпато-Подільському регіоні України.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Вибір студентами навчальних дисциплін регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ імені Юрія Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін» від 22.04.2019 року (<https://drive.google.com/file/d/13prn9syKnGlqOak8uQ7OsX7JXu7ydfXC>). На вибір студентам пропонуються лише дисципліни, навчальні програми і робочі навчальні програми, яких розроблені у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» та пройшли в установленому в Університеті порядку процедури рецензування і затвердження.

Студенту пропонується реалізувати свій вибір навчальних дисциплін шляхом: 1) вибору з блоку вибору студента навчального плану освітньої програми «Міжнародний туризм», обсяг якої складає 28% від загальної кількості кредитів; 2) вибору із блоку вибору студента навчального плану іншої освітньої програми того ж рівня вищої освіти і спеціальності; 3) вибору із блоку вибору студента навчального плану іншої освітньої програми того ж рівня вищої освіти на інших спеціальностях географічного факультету; 4) вибір навчальних дисциплін в іншому ЗВО при реалізації студентом права на академічну мобільність.

Також індивідуальна траєкторія навчання реалізується через написання курсової (6 сем.). Відповідно до Стандарту з 2021 р. передбачене написання і захист випускної кваліфікаційної роботи (8 сем.), яка повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Студенти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін (пакетів, блоків), як правило у період весняного семестру (лютий-квітень), який передує навчальному року, в якому передбачене їх вивчення. Єдиний для Університету графік затверджується розпорядженням ректора/першого проректора. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін включає шість етапів:

- 1) ознайомлення студентів із порядком, термінами та особливостями запису і формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в ЧНУ, а також із особливостями присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою, на якій навчається студент (відповідальні куратори груп, деканати);
- 2) ознайомлення студентів із переліками дисциплін й блоків (пакетів) вибору та силабусами, які пропонуються як за програмою, за якою вони навчаються, так і за іншими програмами, відбувається на сторінці «Дисципліни» сайту кафедри (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines>), а також шляхом організації зустрічей з представниками кафедр і проектних робочих груп освітніх програм, представниками деканатів, кураторами тощо. Ознайомлення студентів із переліками дисциплін і блоків (пакетів) вибору може розпочинатися із перших днів навчання за освітніми програмами (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07navchproc>);
- 3) запис студентів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо) здійснюється за затвердженим графіком в ЧНУ з чітко визначеним терміном, але тривалість етапу не може перевищувати два тижні;
- 4) опрацювання заяв студентів, перевірка контингенту студентів і попереднє формування груп на спеціалізації, а також мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін здійснюється відповідальними працівниками груп забезпечення освітнього процесу (працівниками деканату/дирекції). За результатами етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з причин зазначених у Положенні, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір із скоригованого переліку. Тривалість етапу не перевищує 5 робочих днів;
- 5) повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо) здійснюється за правилами, наведеними вище. Тривалість - тиждень;
- 6) остаточне опрацювання заяв студентів, прийняття рішень щодо студентів, які не скористалися правом вільного вибору, перевірка контингенту студентів і формування груп на спеціалізації (профілі), а також мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін проводиться відповідальними працівниками груп забезпечення освітнього процесу (працівниками деканату) після перевірки і погодження в якій, обрані студентами дисципліни вносяться ними до їх індивідуальних планів, а списки груп спеціалізації (профілів) і мобільних груп подаються на затвердження, відповідно до делегованих повноважень, деканам/директорам відповідних факультетів/інститутів. Тривалість етапу не більш тижня. Копії затверджених списків груп спеціалізації (профілів) і мобільних груп подаються до навчального відділу.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка належить до обов'язкових компонентів ОП і на неї відведено 13,5 кредитів.

Порядок проведення практики регламентується Положенням університету (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnnpQc1AwOHlqbUk/view>)

На I та II курсах передбачені навчальні туристично-краєзнавчі практики, під час яких студенти знайомляться з туристичними ресурсами та інфраструктурою Західного регіону України (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09studtovar>).

На III курсі під час виробничої практики студенти стажуються на туристичних підприємствах Чернівців і за місцем проживання.

(https://drive.google.com/file/d/1kjtKe8yzyR7snn_02rRyHQzFaadYhAdK/view).

Із базами виробничої практики підписані договори про співпрацю (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09studtovar>).

Всі види практик завершуються підготовкою звітів та їх захистом на кафедрі.

Практична підготовка з міжнародного туризму здійснюється на основі укладеної угоди з ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА» через програму Дуального навчання

(<https://drive.google.com/file/d/1x8HDfEbBy2hhfqUMjC0s5tL0NGdC8fku/view>), за якою студенти стажуються на курортах Туреччини

(<https://drive.google.com/file/d/1b8pqnwzEFCBSSqmJF1PPwjvHSV9KZwg-/view>).

Поглиблення практичного спрямування підготовки фахівців забезпечується також виконанням курсових і бакалаврських дипломних робіт (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/05science/07grants>) і вивченням вибіркового курсів (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines>)

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП

За період навчання здобувачі вищої освіти окрім фахових, набувають загальні компетенції, які передбачають формування соціальних навичок. Зокрема це: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і

досягнення суспільства; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; навички міжособистісної взаємодії;

здатність працювати в міжнародному контексті; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність працювати в команді та автономно тощо.

Набуття цих навичок забезпечується, насамперед, циклом дисциплін загальної підготовки (Актуальні питання історії України, Філософія, а також деякими фаховими дисциплінами (Спортивний туризм тощо).

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Зміст Освітньої програми "Міжнародний туризм" повністю відповідає вимогам професійного стандарту завдяки включенню всіх фахових компетентностей і програмних результатів навчання Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм». Відповідність останнього професійному стандарту забезпечена експертизами. Зокрема, цей Стандарт вищої освіти був розглянутий Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Федерацією роботодавців України, а після надходження всіх зауважень та пропозицій схвалений на засіданні підкомісії зі спеціальності 242 «Туризм» Науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 9 від 27.02.2018 р.).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЕКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Згідно Положення про форми навчання та організації освітнього процесу в університеті (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/03>) одна з його форм – самостійна робота.

Один кредит ECTS має таку структуру: від 1/3 до половини складає аудиторне навантаження, представлене лекціями, практичними, семінарськими і лабораторними заняттями. Решта – це самостійна робота студента (СРС), яка є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Вона включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Її зміст стосовно конкретної дисципліни визначається програмою, методичними матеріалами, завданнями викладача. СРС забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених програмою навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

(<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07navchproc>; https://drive.google.com/file/d/1Nt_Y-8dy5ybWOHW2fxn3-m7G50rBxX4w/view)

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Відповідно до укладеної угоди з ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА»

(<https://drive.google.com/file/d/1b8pqnwzEFCBSSqmJF1PPwjvHSV9KZwg-/view>), з 15 квітня до 30 червня та впродовж вересня, а також проходження літньої виробничої практики, яка на розсуд студентів може бути продовжена на канікулярний період здійснюється програма дуального навчання, за якою студенти удосконалюють набуті професійні знання уміння та навички у сфері міжнародного туризму на базі туроператорів Calypso Tour, Fit Holidays, Peninsula, що знаходяться в провінції Анталія Турецької Республіки, регіони: Кемер, Белек, Аланія, Сіде

(<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09studtovar>).

Відповідно до програми дуального навчання (<https://drive.google.com/file/d/1x8HDfEbBy2hhfqUMjC0s5tL0NGdC8fku/view>), студенти залучаються на такі посади: трансфергід, аніматор, шоп-гід, рецепціоніст, адміністратор, офіціант, бармен. Це забезпечує практичну підготовку за такими нормативними фаховими дисциплінами: Організація екскурсійних послуг; Організація рекреаційних послуг; Організація туризму; Організація анімаційних послуг; Технологія готельної справи та організація послуг гостинності; Технологія ресторанної справи та організація послуг харчування та ін. Теоретичне навчання та атестація студентів під час їхнього перебування в Туреччині здійснюється за допомогою дистанційного навчання (<http://e-learning.geo.chnu.edu.ua/course/category.php?id=25>; <https://moodle.chnu.edu.ua>) та Інтернет-комунікацій.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

У «Правилах прийому до ЧНУ»

(http://vstup.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/ChNU_2019.pdf) (пункт 2.1) зазначено, що на навчання для здобуття ступеня бакалавра приймаються особи з повною загальною середньою освітою, тобто за наявності атестата про ПЗСО.

Згідно з пунктом 3.3 цих правил, на навчання для здобуття ступеня бакалавра можуть прийматися особи на основі ОКР молодшого спеціаліста за державним замовленням на перший курс зі скороченим терміном навчання лише в разі вступу на ту саму або споріднену в межах галузі знань спеціальність. Згідно з Освітньою програмою "Міжнародний туризм" на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») визнаються та зараховуються ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): за спеціальністю 242 «Туризм» не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС; за іншими спеціальностями не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Це питання регулюється «Положенням про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів у ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/1EYMIUGrG601TqL6XJkGyAzwl6mutE4Y>)

та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ»

(https://drive.google.com/file/d/1P2OnxB_ojFGB8rNEqYr6Df3wb2pac-X).

Відповідно до першого з них, визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, здійснюється на підставі академічної довідки та індивідуального навчального плану.

У другому «Положенні» визначено організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти, порядок визнання та перезарахування результатів навчання у ЗВО-партнері, порядок звітування та оформлення документів за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

У ньому зазначено, що ЧНУ визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері. Визнання здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS. Перезарахування здійснюється на підставі представленого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами навчальних здобутків з навчальних дисциплін, кількістю кредитів, інформацією про систему оцінювання.

Слід відзначити високий рівень академічної мобільності студентів ЧНУ – він увійшов у ТОП5 ЗВО України, які отримали найбільшу кількість проектів з академічної мобільності в рамках Програми ЄС Еразмус+.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Таких прикладів стосовно освітньої програми "Міжнародний туризм" за спеціальністю 242 «Туризм» у ЧНУ впродовж звітного періоду не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ЧНУ регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(https://drive.google.com/file/d/17hOEulYSU5VKawWIYrKu2dFd5J74P_IQ). Зокрема, у ньому зазначено, що право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти, дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру, розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП, а університет може визнати результати навчання, як додаткові, в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП.

У «Положенні» детально регламентовано порядок визнання результатів у неформальній освіті. Для цього, після звернення здобувача до ректора, створюється фахова комісія яка визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до робочої навчальної програми. У разі негативного висновку фахової комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з апеляцією до ректора Університету. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП

(якщо такі були)

Таких прикладів на ОП, що акредитується, не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Основними організаційними формами навчання під час реалізації ОП є аудиторні заняття: лекції, практичні, семінарські та лабораторні. Також поза аудиторні заняття: виробничі та польові екскурсії, практики та дуальне навчання на туристичних підприємствах, самостійна робота, дистанційне навчання. По університету в цілому ці методи регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBi0azmcm_xUod7zrSsdCVN).

Для досягнення програмних результатів використовуються такі освітні технології: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комунікативні, контекстного навчання, технологія співпраці) тощо. Також застосовуються загальні та спеціальні наукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, на практиці застосовуються методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні). Щодо кожного конкретного компонента освітньої програми вони наводяться в робочих програмах навчальних дисциплін та сила бусах (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/1Ti3xngUzuP-nlCWMSQhijff4G4-x9nux>), провідною технологією навчання здобувачів вищої освіти в університеті є студентоцентроване навчання, що передбачає спрямованість освітнього процесу на набуття компетентностей, активне включення студентів в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків, з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку.

Індикатори студентоцентрованого навчання: наявність гнучких навчальних траєкторій; забезпеченість навчальними інформаційними ресурсами; можливість впливу студентів на розробку критеріїв, правил, процедур оцінювання.

Індивідуалізація та персоналізація навчання студентів забезпечуються системою організації освітнього процесу та вільним вибором варіативної складової, вибором тематики досліджень при підготовці кваліфікаційної роботи.

Кафедрою географії та менеджменту туризму періодично проводиться опитування студентів, форма якого наведена на сторінці кафедри (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/06contacts>). Результати проведеного анкетування наведені за посиланням (<https://drive.google.com/open?id=1ZmLz1b4zkdWB0ZbBVdICUhlms967r4ap>)

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

У Статуті університету зазначено, що одним із основоположних принципів його діяльності є гарантування академічних свобод учасників навчально-освітнього та науково-інноваційного процесів (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjINb1dRYzFr>).

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» від 30.09.2019 р. науково-педагогічні працівники мають право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчання. Місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь визначаються програмою навчальної дисципліни, яка є нормативним документом ЗВО, що містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення (зокрема методи навчання та викладання) та їх обсяг.

Наприклад, процес вибору теми досліджень для підготовки кваліфікаційної роботи починається з підготовки викладачами орієнтовної тематики кваліфікаційних робіт та її оприлюднення для здобувачів вищої освіти (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/05science/07grants>). Після вибору теми студент узгоджує з викладачем структуру роботи, вибір об'єкту, предмету і методів досліджень і надалі в процесі підготовки роботи консультується з викладачем, обговорює результати та звітує про виконання.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у

межах окремих освітніх компонентів *

Повна інформація учасникам освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП надається на першому занятті у вигляді силабуса (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines>). Він включає разом з іншим: короткий опис дисципліни – мету, завдання, перелік компетентностей, яких він набуває в результаті вивчення дисципліни, перелік мінімуму знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати студенти в результаті вивчення дисципліни, структуру початкової дисципліни (теми лекційних, лабораторних, практичних, семінарських занять), навчальну базу, рекомендовану літературу, форми контролю та оцінювання результатів навчання.

Усі учасники освітнього процесу в університеті мають вільний доступ до інформаційних ресурсів, які стосуються усіх форм освітньої діяльності. В університеті діє навчальна платформа дистанційного навчання Moodle (<http://e-learning.geo.chnu.edu.ua/course/category.php?id=25>), призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і здобувачів вищої освіти в одну надійну, безпечну та інтегровану систему з метою створення персоналізованого навчального середовища.

На сайті університету висвітлено інформацію про організацію освітнього процесу, розклад сесій, контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів та інші аспекти освітнього процесу (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Ознайомлення з засадами наукових досліджень відбувається, насамперед, на таких дисциплінах: Основи наукових досліджень; Статистика. Однак основні наукові дослідження здійснюються студентами в позааудиторний час, шляхом написання курсової (6 сем.) і випускної кваліфікаційної роботи (8 сем.), яка повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства. На третьому курсі студенти обирають наукову тематику курсових робіт із запропонованих викладачами тем відповідно до дисциплін, які вони читають. При цьому тема наукової роботи за бажанням студента може бути змінена. Під час написання курсової роботи студенти напрацьовують теоретико-методологічні засади, знайомляться з останніми науковими працями та розпочинають своє дослідження, про що доповідають на захисті курсових робіт (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/05science/07grants>).

Після третього курсу, на виробничій практиці, студенти стажуються на туристичних підприємствах, які підходять для їхніх досліджень. Там вони, окрім набуття практичних знань та умінь, збирають необхідні для дослідження матеріали, що включаються до звіту з виробничої практики. На четвертому курсі на основі зібраних матеріалів здійснюється основне наукове дослідження, яке оформлюється як випускна (бакалаврська) робота і захищається перед ЕК (<https://drive.google.com/file/d/1654MzMABm-VM5FEVvyMUNAna2X0S2d5r/view>).

Окрім того, студенти можуть доповісти про свої результати дослідження на щорічних наукових студентських конференціях (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/05science/07grants>).

з опублікуванням тез (<https://drive.google.com/file/d/1e8MBndCrX4j2Hhez5h-sWfXwXsnkYcA/view>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система перегляду та оцінки змісту освітніх компонентів ОП передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1Ti3xngUzuP-nlcWMsQhijff4G4-x9nux>).

Процедура оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі забезпечується насамперед внесенням змін до Освітньої програми. Зокрема останні зміни до Освітньої програми за спеціальністю «Туризм» були внесені влітку 2019 р. відповідно до стандарту, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р. (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-242-turizm-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>).

Окрім того, щорічно, перед початком нового навчального року, затверджуються робочі навчальні плани, в яких варіативна частина може коригуватися без внесення змін до Освітньої програми. Також щорічно, перед початком нового навчального року, розглядаються та затверджуються робочі програми. При цьому постійна увага звертається на використання сучасних інформаційних ресурсів та інноваційних технологій викладання. Всі зміни і доповнення, які вносяться до змісту і структури освітніх компонентів, розглядаються на засіданнях кафедри і затверджуються перед початком нового навчального року методичною радою факультету. Викладачі відслідковують останні наукові досягнень і сучасні практики, насамперед, в індивідуальній науковій діяльності, яка заохочується через щорічну рейтингову оцінку викладачів (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03deanoff/04acrating>).

Також провідний досвід переймається в міжнародних проектах. Оскільки Чернівецька область межує з Румунією, Чернівецький національний університет тісно співпрацює з Сучавським університетом ім. Штефана Чел Марє (<http://interof.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09partneruniv>). Зокрема, впродовж 2012-2015 рр. кафедра спільно з Сучавським університетом Штефана чел Марє була одним із головних виконавців румунсько-українського проекту «Історична та етнографічна спадщина –

частина сталого розвитку туризму на Буковині». Вагомим результатом проекту стало створення в Чернівецькому національному університеті Буковинського інформаційно-комунікаційного центру історичного та етнографічного розвитку туризму (http://heritage-ua-ro.org/news_view.php?id=29&base=newsproj).

Всі результати проекту втілені в освітню діяльність.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Впродовж 2012–2015 рр. кафедра географії та менеджменту туризму спільно з Сучавським університетом Штефана чел Маре була одним із головних виконавців румунсько-українського проекту «Історична та етнографічна спадщина – частина сталого розвитку туризму на Буковині», який фінансувався Європейським Союзом через програму сусідства Румунія-Україна 2007-2013. Бюджет проекту складав 1 500 000 євро. Учасниками проекту від кафедри були доценти О.Д. Король, Ж.І. Бучко. Завдання проекту полягало в сприянні транскордонній інтеграції між прикордонними регіонами Румунії та України шляхом розширення пропозицій туристичного сектору і підвищення кваліфікації персоналу (<http://heritage-ua-ro.org>). Активними учасниками проекту були студенти старших курсів освітньої програми "Міжнародний туризм", з якими проводилися інформаційні зустрічі (http://heritage-ua-ro.org/news_view.php?id=25&base=newsproj) та тренінги (http://heritage-ua-ro.org/news_view.php?id=32&base=newsproj).

Інтернаціоналізація навчання відбувається через програму дуального навчання (<https://drive.google.com/file/d/1x8HDfEbBy2hhfqUMjcOs5tL0NGdC8fku/view>) за укладеною угодою з туристичною фірмою ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА», за якою студенти стажуються на морських курортах Туреччини в провінції Анталія (<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/10spivr>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Згідно з «Положенням про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPr1f12Kz4), контрольні заходи передбачають здійснення таких видів контролю – вхідний (нульовий), поточний, модульний, підсумковий і атестація. Форми контролю – усний та письмовий, який включає тестовий. Форми контролю та їх методичне забезпечення наведено в програмах кожної навчальної дисципліни і доводяться до відома студентів на першому занятті серед інформації, яка зазначена у силабусі (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines>).

У процесі застосування контрольних заходів викладачами різних навчальних дисциплін використовуються наступні форми контролю – експрес-опитування, усне опитування, захист есе; захист звітів за результатами практик, оцінка творчих проектів і творчих завдань, розробка та представлення мультимедійних презентацій, аналіз презентацій, самооцінка і самоаналіз, поточне тестування, проміжний та підсумковий тестовий контроль, модульні контрольні роботи, та ін. Перелік контрольних заходів по кожній дисципліні щодо кожного з програмних результатів навчання наведено в таблиці 3.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контроль за якістю знань є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців у Чернівецькому національному університеті та здійснюється відповідно до «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» від 09.02.2015 року (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPr1f12Kz4). Мета контролю – виявлення та оцінювання результатів навчання студента та рівня засвоєння ним знань і вмінь на різних етапах навчання, а також під час вивчення тієї чи іншої навчальної дисципліни.

Форми контролю: усний; письмовий (різновидом його є тестовий контроль). Методичне забезпечення контролю включає: перелік питань та завдань практичного змісту для різних видів контролю; тестові завдання; екзаменаційні білети; критерії оцінювання. Вимоги до контролю: об'єктивність; систематичність; диференційований та комплексний підхід.

Результати навчальних досягнень, як наслідок того чи іншого виду контролю, оцінюються за розробленими критеріями та відповідно до прийнятої в університеті системи оцінювання.

Здійснення викладачем тих чи інших контрольних заходів контролюється завідувачем кафедри і вибірково деканатом та ректоратом у вигляді контрольних зрізів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Методичне забезпечення контролю передбачає: перелік питань, зміст практичних завдань та критерії оцінювання результатів навчання студентів, які визначає викладач, що читає навчальну дисципліну і подає його у силабусі чи навчально-методичному комплексі та доводить до відома студентів на початку семестру перед вивченням дисципліни

(<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines>).

Іспити студент складає в період екзаменаційних сесій за відповідно складеним розкладом, який доводиться до відома викладача та студента не пізніше, як за місяць до початку сесії. Розклад екзаменаційної сесії затверджується ректором. Такий порядок регламентується зазначеним вище Положенням (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrif12Kz4).

Одним із питань анкетування «Викладач очима студента», яке регулярно проводить лабораторія соціології ЧНУ є «Чи ознайомив Вас викладач на вступній лекції зі змістом робочої навчальної програми дисципліни, а саме: з розподілом годин, тематичним планом, рекомендованою літературою, системою оцінювання тощо?». Отримана інформація враховується для покращення якості освітнього процесу. (<https://drive.google.com/file/d/1WYTPLXBq0FF80kglaktPc3h9YYzAkUaF>)

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Атестація відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» і здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. З 2021 р. кваліфікаційна робота передбачатиме перевірку на плагіат теоретичних та аналітичних узагальнень або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/02cat_int_res/unplag).

Атестаційний екзамен спрямовується на перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchprog>). Атестація здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої включаються представники роботодавців, відповідно до Положення «Про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії (ЕК) в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnaFVndzBjdVgyZWs>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів в ЧНУ регулюється Положенням «Про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrif12Kz4). У ньому зазначено, що контроль за якістю знань є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців у ЧНУ, а його мета – виявлення та оцінювання результатів навчання студента та рівня засвоєння ним знань і вмінь на різних етапах навчання, а також під час вивчення тієї чи іншої навчальної дисципліни. Положенням визначені види контролю (вхідний, поточний; підсумковий (різновидом якого є семестровий), атестація), форми контролю (усний, письмовий (різновидом його є тестовий контроль), його методичне забезпечення (перелік питань та завдань практичного змісту для різних видів контролю, тестові завдання, екзаменаційні білетти, критерії оцінювання). Види, форми контролю та їх методичне забезпечення зазначаються в програмі навчальної дисципліни. Вимоги до контролю: об'єктивність, систематичність, диференційований та комплексний підхід. Контрольні заходи проводяться відповідно до графіку та програми навчальної дисципліни, а проведення модульних контрольних заходів узгоджується на рівні деканату з метою запобігання накладання на один день кількох контрольних заходів. З метою уникнення необ'єктивності оцінювання, використовується тестовий контроль та письмові роботи.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Передусім це забезпечується тим, що майже всі види контролю проводяться переважно у письмовій формі або з використанням тестового контролю і документуються.

Показники навчальних досягнень студента на етапі поточного контролю, що здійснюється на лабораторних, практичних та семінарських заняттях, фіксуються викладачем у визначеній кафедрою, інститутом відомості з кожного предмету та журналі викладача. За облік поточної успішності студента відповідальність несуть викладач та студент, який, згідно з Положенням, може здійснювати самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксування поточних результатів, отриманих за різні види робіт.

По завершенні кожного змістового модуля результати (сума балів за змістовими модулями) доводяться до відома студента викладачем на останньому занятті, вноситься до журналу академічної групи та вивішуються на інформаційному стенді.

У відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план студента заноситься сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю. Кожна оцінка завіряється підписом екзаменатора. Після завершення іспиту викладач здає відомість обліку успішності в деканат у день його проведення. Працівниками деканату визначається та оприлюднюється рейтинг студентів на інформаційному стенді. У разі виникнення конфлікту інтересів при проведенні контролю розпорядженням декана/директора створюється комісія у складі 3 викладачів (один з яких –

представник адміністрації).

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У разі, коли сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю студента становить від 35-49 балів (за 100-бальною шкалою), він має право на повторне складання заліку чи іспиту (не більше 2-х разів: один раз викладачеві, один раз комісії). Комісія формується за розпорядженням деканату. До складу комісії входять: викладач, завідувач кафедри, представники деканату.

Академічна заборгованість студента з навчальної дисципліни виникає, якщо:

- студент отримав оцінку з навчальної дисципліни «незадовільно»;
- студент не з'явився на іспит без поважних причин (вважається, що отримав оцінку «незадовільно»);
- студент не допущений або не з'явився на семестровий контроль і не подав відповідні пояснюючі документи у деканат.

Студент має право і зобов'язаний після завершення екзаменаційної сесії, якщо має академічну заборгованість її ліквідувати, згідно встановлених в університеті правил, норм прописаних у відповідному Положенні «Про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно зі Статутом ЧНУ, особи, які навчаються в університеті, мають право на оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Відповідно до «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» від 09.02.2015 р.

(https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4) за облік поточної успішності студента повну відповідальність несе викладач та студент, який може здійснити самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксування поточних результатів, отриманих за різні види робіт. Таких випадків не було!

Студент має право оскаржити результати поточного чи семестрового контролю в деканаті. В цьому випадку розпорядженням декана створюється комісія у складі представника деканату, завідувача кафедри і викладача, яка перевіряє результати поточного і семестрового контролю і за необхідності повторно приймає іспит, результат якого є остаточним.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Дотримання академічної доброчесності в ЧНУ регулюється «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxjwWe-rz6_eTUFUBGv4o), «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvaglVi3HW16N01TT1ljuD7>), «Положенням про запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://drive.google.com/file/d/0B6xPKXg8WY54UE5YZHhZb1VwM2M>). Неухильне утвердження та дотримання канонів академічної чесності всіма членами університетської спільноти задеклароване у Статуті університету. Згідно зазначених Правил основоположними принципами академічної доброчесності є: принцип нульової толерантності до академічної недоброчесності; презумпція невинуватості; принцип справедливості; принцип прозорості; принцип чесності; принцип порядності; принцип поваги до приватного життя; принцип взаємоповаги; принцип взаємної довіри; принцип відповідальності; принцип партнерства і взаємодопомоги; принцип нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

Правила академічної доброчесності обов'язкові для кожного члена університетської спільноти, вони є атрибутивною частиною Контракту кожного науково-педагогічного, адміністративного чи іншого працівника, студента університету.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

У дослідницькій роботі й навчанні науковці, викладачі та студенти ЧНУ дотримуються принципів доброчесності. Для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та уникнення фактів плагіату і самоплагіату в дисертаційних роботах, наукових статтях, кваліфікаційних бакалаврських і магістерських роботах ЧНУ укладає угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK щодо перевірки наукових праць на наявність співпадінь тексту.

У Положенні про запобігання плагіату в ЧНУ регламентовано порядок перевірки і умови подання кваліфікаційних робіт та відповідальність за плагіат

(<https://drive.google.com/file/d/0B6xPKXg8WY54UE5YZHhZb1VwM2M>).

При Вченій раді Чернівецького національного університету створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності і регламенту, висновки якої враховуються при

зарахуванні на наукові посади, наданні рекомендацій на присудження вчених звань (<https://drive.google.com/file/d/1RvglCGXLF0u60lQ0QhjE8A2cw63y9uzz>). Завданнями зазначеної комісії є вивчення стану дотримання цінностей академічної доброчесності у структурних підрозділах ЧНУ та інформування Вченої ради ЧНУ про його результати; підготовка та оприлюднення на Вченій раді ЧНУ щорічної доповіді «Про стан дотримання «Правил академічної доброчесності» у ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1RvglCGXLF0u60lQ0QhjE8A2cw63y9uzz>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Статуті університету зазначено, що основоположними принципами його діяльності є неухильне утвердження та дотримання канонів академічної чесності всіма членами університетської спільноти. У Правилах академічної доброчесності задекларовано, що несумісними зі званням члена університетської спільноти є: хабарництво чи будь-які інші форми корупції; створення умов з боку адміністративних працівників університету, факультетів чи інститутів, кафедр та інших підрозділів для появи, укорінення та існування хабарництва чи будь-яких інших проявів корупції чи потурання цим антиподам людської моралі та етики; шахрайство; підкуп виборців або сприяння йому; хуліганство; сексуальні домагання; інші кримінально-каральні діяння чи бездіяльність; свідоме порушення чинного законодавства України; культивування негативного ставлення до законодавства України; проходження академічних процедур контролю знань замість певного індивіда підставними особами; плагіату у будь-яких його проявах; списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного академічного контролю (<https://drive.google.com/file/d/1RvglCGXLF0u60lQ0QhjE8A2cw63y9uzz>). Ключові положення академічної доброчесності повідомляються академічній групі на зборах із куратором.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

З метою дотримання в ЧНУ правил академічної доброчесності утворено Комісію з академічної доброчесності, склад якої, принципи і методи діяльності, порядок прийняття нею рішень передбачені «Положенням Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича про Комісію з академічної доброчесності» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvaglVi3HW16N01TT1juD7q>). Комісія розглядає кожне порушення правил академічної доброчесності та приймає рішення. Компетенція її зводиться до підтвердження чи спростування факту порушення членом університетської спільноти правил академічної доброчесності. Формою роботи комісії є відкриті засідання, рішення приймаються простою більшістю присутніх. Рішення Комісії вручається особі, щодо якої воно виносилося та адміністрації університету для вжиття необхідних заходів і оприлюднюється на веб-сайті університету. На ОП, що акредитується відповідних ситуацій не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно з «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnSFg4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUtc0w3eUZr>). На посади науково-педагогічних працівників обираються особи, які мають наукові ступені або вчені звання відповідно до профілю кафедри і дисципліни, яку викладають. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. З науково-педагогічним працівником, на засіданні кафедри проводиться ґрунтовна співбесіда про науково-педагогічну діяльність претендента, обговорюється його програма на майбутнє.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках ОП, що акредитується відбувається через виробничі практики на третьому курсі, під час яких студенти стажуються на туристичних підприємствах Чернівців і за місцем проживання, з якими укладається відповідна угода. Програма стажування для кожного студента розписується в щоденнику практики, який у т.ч. підписує роботодавець. Таким чином він бере участь у розробці програми стажування та оцінці студента (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/09studtovar>). Другий напрям залучення роботодавця до організації та реалізації освітнього процесу здійснюється через програму дуального навчання на базі ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА». У цій програмі роботодавець безпосередньо організовує та реалізує процес навчання на роботі

(<https://drive.google.com/file/d/1b8pqnwzEFCBSSqmJF1PPwvjvHSV9KZwg-/view>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Більшість викладачів випускових кафедр є членами професійної спілки «Асоціація працівників туристичного супроводу Буковини», а Бучко Ж.І., та Явкін В.Г. є членами Координаційної ради з питань розвитку туризму при Чернівецькій ОДА (<https://bukoda.gov.ua/page/group/158#page-3153>). Чимало викладачів здійснюють професійну діяльність в галузі туризму як фрілансери гід-екскурсоводи (Брик С.Д., Іванунік В.О., Круль Г.Я. – http://www.trip.cv.ua/ekskurs_ukr.php) та є членами громадської організації "Асоціації працівників туристичного супроводу Буковини" (<https://www.facebook.com/Асоціація-працівників-туристичного-супроводу-Буковини-339126683087631/>), а також є власниками туристичної агенції «Буктревел» (Веприк Н.П., Андрусак Н.С. – <https://buktravel.com.ua>)

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Підвищення науково-педагогічної і наукової кваліфікації професорсько-викладацького складу ЧНУ здійснюється через аспірантуру та докторантуру університету й інших ЗВО та наукових закладів країни і зарубіжжя, спрямоване на реалізацію механізмів кар'єрного зростання, їх мотивації до якісної професійної діяльності тощо (<http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant>). Безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників забезпечується системою постійно діючих наукових та методичних заходів різного рівня: загально університетські чи кафедральні науково-методичні семінари з освітніх інновацій, актуальних питань якості навчання, викладання, оцінювання результатів навчання; круглі столи, майстер-класи із залученням провідних учених і практиків, студентів, працедавців, представників громадськості; спільна робота з професійними асоціаціями, спеціалізованими освітніми центрами, громадськими освітніми організаціями. Вони мають право на підвищення кваліфікації і стажування у провідних наукових та освітньо-наукових установах та організаціях України і зарубіжжя (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel>). В ЧНУ створено умови для здійснення програм академічної мобільності за Еразмус+ та отримання міжнародної сертифікації для викладачів і студентів (університет увійшов у ТОП5 закладів вищої освіти України, які отримали найбільшу кількість проектів з академічної мобільності в рамках Програми ЄС Еразмус+) (<http://interof.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Якість освітньої діяльності науково-педагогічних працівників ЧНУ визначається за результатами рейтингового оцінювання наукової та науково-педагогічної діяльності викладачів університету, яким передбачено заохочення та стимулювання переможців рейтингу. Розроблено окремі рейтингові анкети для асистентів, доцентів і професорів. Рейтингове оцінювання результатів праці, за творчі і трудові досягнення, використання у викладацькій та виховній діяльності сучасних методів є одним з пунктів Колективного договору університету (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3>). Індикаторами показників якості професорсько-викладацького складу в ЧНУ є: відсоток докторів наук, професорів; кількість наукових публікацій у наукометричних базах; визначення індексу цитування; посеместрова анонімна оцінка студентами викладачів; відсоток викладачів із сертифікатом рівня B2 та вище знань англійської мови за системою CEFR (<https://drive.google.com/file/d/1oItyk-IWlmPsa1fCtTG78EBLXAU37F71/view>; https://drive.google.com/file/d/1ZsMzT913N4YtE_-VmLJOk9uH0rsxR8n2/view); кількість публікацій англійською мовою; кількість виступів на закордонних семінарах та конференціях; кількість сертифікатів міжнародного рівня із відповідної спеціальності з англійською мовою тестування чи навчання; відсоток викладачів, які проходили стажування закордоном за останні 5 років; відсоток викладачів, які використовують власні сайти, сервіси, для навчальних цілей (не враховуючи університетські сайти та сервіси дистанційного навчання).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

У процесі навчання бакалаврів за освітньою програмою "Міжнародний туризм" спеціальності 242 «Туризм» задіяні аудиторії географічного факультету (корпус 4 площею 2358,1 м²); аудиторія площею 40 м² однієї з випускових кафедр, розташованої у корпусі №1. В резерві – частина корпусу 5 загальною площею 2787 м² (див. додаток 4). У 4 корпусі обладнані два комп'ютерні класи на 27 комп'ютерів, до яких студенти мають доступ не лише на парах, але й в позаурочний час. У кожному

навчальному корпусі ЧНУ обладнані точки доступу до мережі Інтернет. Комп'ютерні класи об'єднані в локальні мережі та в єдину мережу університету.

Практична підготовка забезпечується на базі студентських практик у с. Мигове, поруч із однойменним Гірськолижним туристичним комплексом у Буковинських Карпатах (<http://geotour.chnu.edu.ua>). Цього року уведений в дію перший котедж загальною місткістю 24 місця, на 80% побудований другий котедж, а також закладений фундамент для харчоблоку.

Інформаційне забезпечення представлено бібліотекою ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<http://www.library.chnu.edu.ua>) із загальним фондом 2 724 935 примірників, де функціонує 6 читальних залів на 500 посадкових місць. Окрім того, студенти забезпечуються навчальною літературою та методичними матеріалами в електронному варіанті (https://drive.google.com/drive/folders/1E_LafkkwuJ2E51ew3zY0_rZa80hPDSc6; <http://tourlib.net>) та через WEB-ресурс дистанційного навчання: Географічний факультет <http://e-learning.geo.chnu.edu.ua>.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в університеті» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhBi0azmcm_xUod7zrSsdCVN/view) для здобувачів вищої освіти забезпечується право на безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту; на трудову діяльність у позанавчальний час; на безоплатне користування бібліотеками (<http://www.library.chnu.edu.ua>), інформаційними фондами (https://drive.google.com/drive/folders/1E_LafkkwuJ2E51ew3zY0_rZa80hPDSc6; <http://tourlib.net>), навчальною, науковою та спортивною базами університету; на користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами ЗВО, на забезпечення гуртожитком на термін навчання та ін.

Для активного відпочинку та фізичного розвитку студентів в університеті діє фізкультурно-оздоровчий комплекс, зокрема 15 спортивно-тренажерних залів площею 2028 м² (зали фітнесу та аеробіки, гімнастичний, борцівський, атлетичний зали тощо), зал лікувальної фізкультури, стрілецький тир, 2 волейбольні майданчики, баскетбольний, гандбольний, 2 футбольні поля та тенісний корт. Є туристичне спорядження, сучасний спортивний інвентар та обладнання. На території студмістечка є 8 гуртожитків житловою площею 20227,45 м². У студмістечку функціонують медпункт, стоматологічний кабінет, кафе, бари, 4 актові зали та студентський клуб. Для організації харчування студентів, аспірантів, професорсько-викладацького складу та інших працівників університету діють 14 їдалень та кафе загальною площею 1643,72 м² (див. додаток 4).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Відповідно до Статуту університет повинен забезпечувати особам, які навчаються тут, безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту. Разом із тим студенти повинні виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями. Всі студенти проходять інструктаж щодо дотримання правил техніки безпеки, зокрема на лабораторних і практичних заняттях, під час проходження навчальних і виробничих практик, про що є відповідні записи спеціальних журналів.

В усіх аудиторіях і лабораторіях де проводяться заняття витримуються відповідні санітарні умови стосовно площі приміщення, температурного режиму, освітлення, щоденно проводиться вологе прибирання і провітрювання.

Право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства регламентоване у Правилах внутрішнього трудового розпорядку в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnZzI5alNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTIj>). Згідно з ними, основними засадами правил поведінки в університеті є взаємна доброзичливість, вимогливість і повага між людьми, шанування особистої гідності людини, її національних і релігійних переконань (http://chnu.edu.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/02%20stud_parlam).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Основною ланкою комунікації студентів з університетом є деканати та інститут кураторів (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03deanoff>). Ця комунікація відбувається через виконання ними таких функцій:

організаторської, яка передбачає організацію життєдіяльності студентської групи, вивчення мотивів, інтересів та потреб навчальної і пізнавальної діяльності, соціально-побутових умов життя, стану здоров'я, рівня успішності студентів, вивчення їх внутрішнього світу і можливостей

(<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03deanoff/06org>);

координаційної, що полягає у спрямуванні куратором групи виховних зусиль учасників навчально-виховного процесу на позитивні результати;

інформаційної – куратор групи повинен акумулювати знання з теорії і методики виховного процесу, бути для студентів гарним вихователем, взірцем педагогічного досвіду, авторитетним порадником в

процесі пошуку різноманітної інформації і наставником з будь-яких проблемних питань; соціальної, яка передбачає вивчення куратором об'єктивних і суб'єктивних чинників, які впливають на розвиток особистості; кореляцію навичок соціальної поведінки, спрямованої на успішне входження студентів у структуру сучасного життя

(<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/subdiv/06humedudep/02studsoc>
<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/subdiv/06humedudep/01teacheduw>);

спрямовувальної (морально-виховної), яка націлює студента на життєвий вибір згідно з моральними і правовими нормами, допомагає створенню гуманних взаємостосунків в середовищі студентів, збагачує їх досвід історичними і життєвими прикладами, що варті наслідування. Одночасно куратор виступає і в ролі консультанта, який надає, за необхідності, допомогу в саморозвитку кожній молодій людині, спрямовує її діяльність, опираючись на природні дані студента, розвиває його культурно-мистецькі і спортивні здібності незалежно від професійного спрямування

(<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/08vuhovnarob>);

стимулювальна, що спрямована на створення атмосфери психолого-педагогічної підтримки в групі, яка сприяє самоутвердженню молодої людини, реалізації її потенційних можливостей. Стимулювання передбачає також різноманітні форми заохочення студентських ініціатив, досягнень, корисних дій і вчинків;

комунікативна – спрямовується, перш за все, на створення доброзичливого мікроклімату в групі, забезпечення позитивних змін в міжособистісних стосунках. В основі управління виховною роботою лежить творча взаємодія наставника з кожним окремим студентом та групою в цілому

(<http://www.chnu/res//chnu/Kontseptsia%20gum-osv%20dialnosti.doc>).

Більшість студентів задоволені рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки в університеті

(<https://drive.google.com/file/d/1WYTPLXBq0FF80kglaKtPc3h9YYzAkUaF/view>;

<https://drive.google.com/open?id=1ZmLz1b4zkdWB0ZbBVdICUhlns967r4ap>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до Статуту університет зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в університеті»

(https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBi0azmcm_xUod7zrSsdCVN) особи з особливими освітніми

потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я; на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури закладу вищої освіти відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я.

Для цих осіб у «Правилах прийому до ЧНУ у 2019 р.» (п. 7.4.) прописані спеціальні умови вступу (http://vstup.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/ChNU_2019.pdf). В університеті функціонує дистанційна форма навчання та створено електронне наповнення всіх дисциплін на WEB-ресурсі <http://e-learning.geo.chnu.edu.ua>, а також створено акаунти кожного викладача та корпоративні електронні скриньки для забезпечення комунікації.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Правилами академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті прописані основні принципи політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій

(https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxjwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view).

В університеті здійснюється систематичний моніторинг корупційних проявів шляхом регулярного опитування студентів (анкета «Освітні проблеми в оцінках студентів»)

(<https://drive.google.com/open?id=1ZmLz1b4zkdWB0ZbBVdICUhlns967r4ap>). Одним із питань є «Чи стикались Ви особисто з випадками корупції під час навчання в університеті». За результатами останнього опитування (115 опитаних) «ні» відповіли 62%, «так» відповіли 13%, чули від одногрупників, але особисто не стикались – 25%.

В процесі реалізації ОП, що акредитується, не виникало потреб застосування зазначених процедур.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЧНУ регулюються «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького

національного університету імені Юрія Федьковича» від 25 червня 2019 р.
(https://drive.google.com/file/d/13O1K-SnZkg7h4vlnS8Nhp4uqaDjg_BHY/view)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Систематичний моніторинг та удосконалення освітніх програм в Університеті в процесі їх реалізації організовує керівник проектної групи із залученням її членів з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для студентів. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм в ЧНУ в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальності та потреб суспільства. Оновлені освітні програми узгоджуються зі стейкхолдерами (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>), представниками студентського самоврядування, завідувачем випускової кафедри, навчальним відділом університету, першим проректором, затверджуються вченою радою Університету, та вводяться в дію наказом по Університету.

Освітні програми переглядаються за необхідності, але не рідше одного разу на рік.

Оновлені освітні програми є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти системи управління якістю ЧНУ, включаються до Інформаційних пакетів ЄКТС, які щорічно оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

Перша освітня програма за новими вимогами була затверджена у 2017 р., коли спеціальність «Туризм» була переліцензована зв'язку з об'єднанням Чернівецького національного університету імені Федьковича та Буковинського державного фінансово-економічного університету.

У 2019 р. до освітньої програми «Міжнародний туризм» були внесені зміни відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р. (<https://drive.google.com/open?id=12662ldbib9xAclerFSK7h0NoiKGvpxhw>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП відбувається шляхом бесід з ними, проведення круглих столів і опитування, під час яких активно обговорюються основні питання стосовно структури освітнього процесу, загальних та професійно-орієнтованих дисциплін, блоку дисциплін за вибором студента.

Враховання пропозицій здобувачів вищої освіти здійснюється членами проектної групи після їх аналітичного перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і викладачів.

На першому рівні організації СВЗЯО в ЧНУ соціологічною лабораторією університету здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти стосовно оцінки студентської думки щодо покращення організації освітнього процесу в університеті (результати опитування наведені на сайті ЧНУ)

(<https://drive.google.com/file/d/1WYTPLXBq0FF80kglaKtPc3h9YYzAkUaF/view>).

Деякі пропозиції здобувачів вищої освіти враховано під час вдосконалення цієї освітньої програми та її реалізації. Вони стосуються, зокрема, заміни окремих дисциплін з переліку вибіркових. Так, останнє опитування стосувалося іноземної мови, за результатами якого було прийняте рішення розширити перелік іноземних мов (за рахунок регіональних – польської, румунської), що вивчаються як "друга іноземна мова".

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Провідною технологією навчання здобувачів вищої освіти в ЧНУ є студентоцентроване навчання, що передбачає спрямованість освітнього процесу на набуття компетентностей, на активне включення студентів в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків, з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку. Одним із індикаторів студентоцентрованого навчання є залучення студентів до розробки, механізмів затвердження та моніторингу освітніх програм.

Представники студентського самоврядування входять до складу методичної та вченої ради факультету й мають можливість донести до членів ради побажання щодо покращення якості освіти, а також безпосередньо приймати участь в обговоренні та прийнятті відповідних рішень (дані опитування наведені на сайті ЧНУ)

(<https://drive.google.com/file/d/1WYTPLXBq0FF80kglaKtPc3h9YYzAkUaF/view>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Побажання роботодавців щодо змісту підготовки за освітньою програмою "Міжнародний туризм"

спеціальності 242 «Туризм» враховуються через їхні рецензії освітньої програми (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>), а також під час обговорення на круглих столах. Зокрема, в останніх змінах до освітньої програми включені предмети «Туризм у Карпато-Подільському регіоні України» і «Організація турагентської та туроператорської діяльності». Наприклад, остання така зустріч відбулася 12 грудня 2019 р. з начальником відділу з питань туризму Чернівецької ОДА Фурдигіою В.М.

(<http://geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>). Окрім того, викладачі кафедри Бучко Ж.І., та Явкін В.Г. є членами Координаційної ради з питань розвитку туризму при Чернівецькій ОДА, на якій у т.ч. обговорюються питання підготовки кадрів для туристичної галузі області (<https://bukoda.gov.ua/page/group/158#undefined10>). Бучко Ж.І. є членом Науково-технічної ради Держтуризмкурорту (<https://docs.dtkk.ua/download/pdf/1041.63218.1>).

Інший напрямок забезпечення якості практичної підготовки у галузі міжнародного туризму є програма дуального навчання (<https://drive.google.com/file/d/1x8HDFEbBy2hhfqUMjcOs5tL0NGdC8fku/view>), що здійснюється згідно угоди про дуальне навчання студентів, укладеною з туристичною фірмою ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА» (<https://drive.google.com/file/d/1x8HDFEbBy2hhfqUMjcOs5tL0NGdC8fku/view>)

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Географічний факультет підтримує зв'язки зі своїми випускниками, які працюють на туристичних підприємствах як особисто, так і формально, направляючи до них на виробничу практику теперішніх студентів. З-поміж випускників, які працюють за фахом і досягли найбільших успіхів в сфері туризму, є менеджери туристичних агенцій, директори та власники, адміністратори готельно-ресторанних закладів, туристичних комплексів (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01history>).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Порядок здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП регламентовано «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Порядок моніторингу та удосконалення ОП в університеті деталізований «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Моніторинг та удосконалення освітніх програм Університету в процесі їх реалізації включають визначення: змісту освітніх програм за результатами останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам; змін потреб суспільства; очікувань, потреб та ступеня задоволення студентів стосовно освітньої програми. Освітні програми регулярно переглядаються і удосконалюються робочими групами із залученням студентів та інших стейкхолдерів. Зібрана інформація аналізується і освітня програма адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам.

Зокрема, за результатами використання зазначених процедур, звернуто увагу на недостатній рівень загальної економічної та фахової практичної підготовки, а також знань необхідних здійснення підприємницької діяльності в галузі туризму. Тому в Освітній програмі розширений блок загальних економічних дисциплін (Економічна теорія, Основи менеджменту, Економіка та фінанси підприємств, Бухгалтерський облік). Поліпшення практичної підготовки забезпечується включенням до освітньої програми технологічних дисциплін за різними складовими туристичної індустрії (Технологія туристичної діяльності, Технологія готельної та ресторанної справи, Організація турагентської та туроператорської діяльності, Організація транспортних послуг та ін.), а також дисциплін з організації туристичних послуг за різними видами туризму (Організація екскурсійних послуг, Спортивний туризм, Організація рекреаційних послуг, Організація анімаційних послуг та ін.). Задля поліпшення практичної підготовки у міжнародному туризмі, з туристичною фірмою ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА» укладена угода про дуальне навчання, за якою студенти стажуються на морських курортах Туреччини в провінції Анталія (<https://drive.google.com/file/d/1b8pqnwzEFCBSSqmJF1PPwjvHSV9KZwg-/view>). Зміст ОП також відповідає таким сучасним тенденціям як глобалізація та інформатизація. Відповідно до першого тренду у Освітній програмі запроваджені дисципліни з Географії світу та Країнознавства, поглиблене вивчення іноземної мови. Другий тренд забезпечується значною кількістю кредитів за такими предметами як Інформаційні системи і технології в туризмі, а також Web-технології в туризмі.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

У 2008 р. спеціальність «Туризм» була вперше акредитована. У 2017 р., у зв'язку з об'єднанням Чернівецького національного університету імені Федьковича та Буковинського державного фінансово-економічного університету, за спеціальністю «Туризм» було збільшено ліцензійний обсяг. В ході цих процедур зміст і забезпечення підготовки за спеціальністю 242 «Туризм» кожного разу приводилися у відповідність до діючих тоді вимог і стандартів.

У 2019 р. до освітньої програми «Міжнародний туризм» були внесені зміни відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 р. Того ж року за клопотанням університету ліцензійний обсяг був звужений до 150 ос.: Наказ МОН від 19.06.2019 № 910-л.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням усіх учасників освітнього процесу. Вона передбачає: участь навчальних структурних підрозділів, керівництва ЗВО та учасників освітнього процесу в реалізації заходів щодо забезпечення якості; практичну реалізацію інноваційних педагогічних та віртуальних технологій в освітньому процесі; культивування академічної доброчесності і свободи; запобігання нетолерантності чи дискримінації щодо студентів та працівників.

Безпосереднім виконавцем у моніторингу і забезпеченні якості освіти є професорсько-викладацький склад університету загалом і кожний член колективу зокрема. Керівники кафедр та інших структурних підрозділів організовують реалізацію політики і стратегії університету в забезпеченні якості освіти шляхом ефективного використання потенціалу викладачів та інших співробітників, раціонального використання наявних ресурсів, аналізу і вдосконалення механізмів забезпечення якості освіти на основі інструктивно-методичних рекомендацій.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (СВЗЯО) відповідають:

- на рівні університету це навчально-методична комісія Вченої ради, яка розробляє концептуальні засади СВЗЯО і політику щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти університету, моніторингу якості навчальної діяльності студентів, моніторингу якості освітньої та наукової діяльності викладачів. До реалізації цих процедур залучені комісія Вченої ради з питань кадрової роботи (забезпечення якості освітньої та наукової діяльності викладачів їх професійного розвитку), відділ інформаційного забезпечення та публічності інформації;
- на рівні факультету/інституту це комісії із забезпечення якості освітніх програм, із забезпечення якості освітнього процесу та діяльності викладачів та моніторингові комісія якості вищої освіти;
- на рівні кафедр забезпечується викладачами кафедри, науково-методичною комісією кафедри при безпосередньому керівництві гаранта освітньої програми та завідувача кафедри;
- рівень здобувачів вищої освіти – соціологічною лабораторією університету щосеместрово здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти щодо адаптації першокурсників до навчання та оцінка студентської думки щодо покращення організації освітнього процесу в університеті (результати опитування наведені на сайті ЧНУ)
(<https://drive.google.com/file/d/1WYTPLXBq0FF80kglakTpc3h9YYzAkUaF/view>)

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЧНУ зазначено у Статуті університету (Розділ 3. Права та обов'язки засновника. Розділ 4. Завдання, права та обов'язки університету. Розділ 8. Освітній процес та його учасники та ін.)
(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjINb1dRYzFr/edit>), «Колективному договорі ЧНУ на 2017-2020 роки»
(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view>). Вони визначені та конкретизовані відповідно чинних нормативно-правових актів, які регламентують внутрішній розпорядок у навчальних закладах у «Правилах внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnZz15alNOMzRxy3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTIj/view>). Окремі аспекти прав та обов'язків регулюються в ЧНУ Положеннями: про організацію освітнього процесу, про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком, про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів, про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів, про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та ін. Ці та інші документи є у вільному доступі на сайті університету.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій

заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://geotour.chnu.edu.ua>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>

<https://drive.google.com/open?id=12662ldbib9xAc1epFSK7h0NoiKGvpaxw>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильними сторонами освітньої програми є збалансований зміст підготовки.

Програма навчання за ОП "Міжнародний туризм" спеціальності «Туризм» включає близько 50 дисциплін, які можна об'єднати три блоки. До першого блоку належать нормативні гуманітарні навчальні дисципліни (Актуальні питання історії та культури України, Філософія та ін.), вивчення яких спрямоване на розширення світогляду людини та розвиток особистості, а також дисципліни наукового спрямування (Основи наукових досліджень, Статистика та ін.). Особлива увага приділяється вивченню іноземних мов. Одна іноземна мова викладається впродовж всього терміну навчання. Друга іноземна мова – на вибір з іншими предметами.

Другий блок – це фундаментальні економічні дисципліни, до яких належать: економічна теорія, бухгалтерський облік, економіка та фінанси підприємств тощо.

Третій блок складають предмети базові дисципліни фахової підготовки Туризмознавство, Історія туризму Рекреація, Рекреаційна географія, та ін.

Найбільша увага приділяється фаховим технологічних дисциплін за різними складовими туристичної індустрії (Технологія туристичної діяльності, Технологія готельної та ресторанної справи, Організація турагентської та туроператорської діяльності, Організація транспортних послуг та ін.), а також дисципліна з організації туристичних послуг за різними видами туризму (Організація екскурсійних послуг, Спортивний туризм, Організація рекреаційних послуг, Організація анімаційних послуг та ін.).

Ці дисципліни читаються викладачами двох випускових кафедр географічного факультету, з-поміж яких: два – власники туристичної агенції (<https://www.facebook.com/agencybuktravel/>); три – сертифіковані гіді-екскурсоводи з багаторічним досвідом практичної роботи

(http://www.trip.cv.ua/ekskurs_ukr.php?exursia=exurs0). Належний науково-педагогічний рівень засвідчують наукові ступені викладачів, які переважно здобуті за туристичною тематикою. Зокрема, 24 жовтня 2019 р. доцентка кафедри географії та менеджменту туризму Бучко Ж.І. захистила докторську дисертацію на тему «Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку». Про фаховий рівень викладачів кафедри свідчать написані ними навчальні посібники: «Основи туристського маркетингу», «Менеджмент туризму» та «Організація екскурсійних послуг у туризмі» (О.Д. Король), «Основи готельної справи» (Г.Я. Круль), «Атрактивність рекреаційно-туристичних територій» (В.О. Іванунік, В.Г. Явкін) (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/03publications/02textbooks>).

Слабкий бік Освітньої програми був пов'язаний з традиціями минулого, які за 15 років реалізації цієї програми закріпили старі підходи ЗВО України щодо навчання. Зокрема – це аудиторна форма навчання всіх студентів за одним планом і розкладом занять, що звужує можливості для реалізації індивідуальної траєкторії, навіть за наявності вибіркового дисциплін.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Скорочення кількості предметів через об'єднання споріднених дисциплін, їх укрупнення через збільшення кількості кредитів і годин на тиждень. Приведення кількості кредитів за дисциплінами до кратності 4 – мінімальна кількість кредитів для предмета, а середню кількість кредитів довести до 8. Це необхідно для запровадження повною мірою індивідуальних планів навчання, що забезпечить реалізацію студентом індивідуальних траєкторій навчання.

Розширення можливості вибору дисциплін на ОП "Міжнародний туризм" за рахунок дисциплін вільного вибору студентів нової освітньої програми "Готельно-ресторанний сервіс і туроперейтинг": перехресний вибір вільних дисциплін між двома ОП.

Укладення договорів про дуальну форму навчання із туроператорами і закладами гостинності Польщі та Болгарії.

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною. Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Петришин Роман Іванович

Дата: 11.03.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Технологія ресторанної справи та організація послуг харчування	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Technolog_RS_Organiz_PX.pdf</i>	i0HGCa9WM05ajBrchop4hw1tJfPhP29WCfmZRj6hiCo=	4 корпус (ауд. 7): - мультимедійний проектор EPSON EB-93; - екран Elite Screen; - електрочайник Saturn; - тостер Vitek; - мікрохвильова піч - Delfa; - універсальна різалка MG-380 Magio; - раклет RC12 Steba; - млинниця Saturn; - аерогриль Delfa HTD-11D; - супниця-марміт Gastrorag SB-6000
Економіка і ціноутворення в галузі туризму	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Ekonomika_cinoytvorennya_v_tour.pdf</i>	F2ECymjwDXWk7G+DtNETO5RBpxvfdc6iDuc9aHvoBlG=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Бухгалтерський облік та аналіз діяльності туристичних підприємств	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Bux_oblik_i_analys_diyalnosti_pidpr.pdf</i>	VpjN1BRhtZJLO1tTcy4Ncv8JwkVROeVkOme+TQB0yU4=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Організація анімаційних послуг	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Organiz_anim_poslyg.pdf</i>	j/JNud53vZ+F6BzSWeYH8QBnQeOrZs5liZx+Ny14oE=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Туристичні ресурси України	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Tour_resources_Ukraine.pdf</i>	rTVmNKMKGxEbYwX5XGOMIEyI6ijEGoSIC36QEfsD30A=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - картографічний матеріал; - мережа Wi-fi
Організація транспортних послуг	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Organiz_transport_services.pdf</i>	624E0Yxz3/reKhzh2YfvKvzTb39pqvLceXlu3Hbl1el=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Маркетинг туризму	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Market_tourism.pdf</i>	0PSNge9bfwCwWof5Mfmo0SZ+5Qmnbvm/gf6qVAlnMFU=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Менеджмент туризму	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Menegment_tourism.pdf</i>	hEz5b+W5iWmi9b8CNs7+WmWY4dlg6jGwL1kKWBE9Kik=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Діяльність туристської самодіяльної організації	навчальна дисципліна	<i>Silabus_D-st_tour-samodiyal_organiz.pdf</i>	k+ivmYGs4go7jabbISI/1eVwjH4oY5cTjE3imguZUGM=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Правове регулювання туристичної діяльності	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Pravove_regylyvannya_tour_d-sti.pdf</i>	jGUF9LO/N07+Zw0DXirzo7t8lR0li3+yUA7RszxEBQ=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Ділова іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Dilova_English.pdf</i>	9DRTwhwmREI3mNtmGw+uyMgvCRs/L3YlItS8vEFGyo=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Організація турагентської та туроператорської діяльності	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Organiz_TA_TO_d-sti.pdf</i>	neaCS7PBZzQbn7zQK0Ai0XZMXlefK7XdnukS0qCMeBk=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Туризм у Карпато-Подільському регіоні України	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Tourism_y_KPR_.pdf</i>	tyjYLB07wX/XaFdx7/G0Tz3RAUeEthKW2FhRqT7jfaA=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - картографічний матеріал; - мережа Wi-fi
Курсова робота	курслова робота (проект)	<i>Rekomend. do kursovyh.pdf</i>	yag6RmfMELM2aKetlHFcxkuTBY836tKCUModfscrp8=	- мультимедійний проектор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Навчальна туристично-краєзнавча практика	практика	<i>Navch_tour_kraezn_practika_1_k.pdf</i>	K5pA44+Yt01s5e6jXjwADt/f6vAabuiQFqPLFVnH2Q=	- намети; - спальники; - інвентар для приготування їжі в польових умовах
Навчальна туристично-краєзнавча практика (2 курс)	практика	<i>Navch_tour_kraezn_practika_2_k.pdf</i>	2flaYO3QYGulOzDKLayKIErxaEOjzjcgjrpIUUAH4=	- намети; - спальники; - інвентар для приготування їжі в польових умовах
Виробнича практика (3 курс)	практика	<i>Vurobnycha practika_profram.pdf</i>	llu10FcnprhFSLy/+2Rh8iG6jrSRG5oQY1YQWBFskl=	Договори про співпрацю із туристичними закладами
Технологія готельної справи та організація послуг гостинності	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Technolog_GS_Organiz_PG.pdf</i>	y3+4hlH/jhktUSKYQJn89Bq3+v65VRvEhA7P2ZLFmKY=	Готельна складова гуртожитку для аспірантів (вул. 28 червня) Номерний фонд: - номер «люкс» двокімнатний з двоспальним ліжком і

				розкладним диваном – 1; - двомісний номер з двоспальним ліжком – 1; - двомісні номери з двома односпальними ліжками – 10, обладнані приліжковими тумбами, шафами для одягу, письмовими столами, стільцями біля письмових столів, вішалками для верхнього одягу в передпокої, міні-холодильниками. Зона прийому і розміщення: - стійка реєстрації, обладнана столом, робочим, комп'ютером, стільцем, комірками для зберігання ключів від номерів
Дипломна (бакалаврська) робота	підсумкова атестація	<i>Bakalavrski_roboty.pdf</i>	dYNPVjNXY9oPwWO75DHN0iuPSO0yuYbK8L5b1Ds1Rs=	- Мультимедійний проєктор; - Екран
Інформаційні системи і технології в туризмі	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Inform_system_i_technol_v_tourism.pdf</i>	sAVjt/0Mea2fkTtkGOWumOKxP36gabySVwh9T0xLfrw=	- комп'ютерний клас (4 корп., 26 ауд., 30 м2), обладнаний 14 комп'ютерами з відповідним програмним забезпеченням; - дошка; - мережеве устаткування;
Організація туризму	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Organiz_tourism.pdf</i>	HpaFMBffsR/eqNA0HBhq1nx8oOP5T15YitVf904we+A=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Актуальні питання історії та культури України	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Aktualni_putannya_istorii.pdf</i>	RebzIWB4IISLWq8lahYwNcvIT4iKLUwivshUhmfyvk=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук
Філософія	навчальна дисципліна	<i>Rob_program_Filosofia.pdf</i>	sjsCk4YYoh9n0F+Ur9Uir3myQ7imyX0S5CQRkIQzeQ=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук
Українська мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Ukr_mova.pdf</i>	oYl8xLIX8q7ToUoZ+2MpWnNkloAZGj2jqwg/Anmse8=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Prof_inoz_mova.pdf</i>	0Xp2FvAYIpOzhyVdM8wbjWidTBS13FdxvopkOtSVpc=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук
Економічна теорія	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Econom_theory.pdf</i>	vIWPjLno/3TsA7o3gpjV12WEeg6BsaRpvCygge/9wwU=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук
Країнознавство	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Krainoznavstvo.pdf</i>	g8HhLEQnmzrKjJTDI+oL38ACo7s71wIVDLjDBh6Okno=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - картографічний матеріал; - мережа Wi-fi
Основи наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Osnovu_nayk_doslidj.pdf</i>	2IB7zkelgj7qe8UGf8L+PPu/H9mt0FkXJEtChyYof8=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Статистика	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Statistika.pdf</i>	UG1t1qRmpBzcnFJB+jAKWsiZTqtAg7vFf3kGzNMIq3M=	- комп'ютери (14 шт.) (ауд. 26); - дошка; - мережа Wi-fi
Економіка та фінанси підприємств	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Ekonomika_financy_pidpr.pdf</i>	oHvqqAV6ePlsW15AT6uVeLhLdnEgaE0FQe7duJOCqug=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Основи менеджменту	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Menegment.pdf</i>	SZCR6uwud5qvzi5rhYzmSFtnUaWuaPjPg/WSBJG+z3A=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Рекреологія	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Recreologia.pdf</i>	z8mveN/8pndjLowvfoGZiXqS+gPlsIXg7tDyz+TdZpA=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Історія туризму	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Istoria_tourism.pdf</i>	9hObXuNlcUIGzebZuZxYmvqA5mVplXd5Y/Gom0/gTFI=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Міжнародний туризм	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Mijnarodniy_tourism.pdf</i>	NR63ZhdBDA5IxlUeMPRIph5+j2Dmob06M1e3zgwMfC=	- мультимедійний проєктор; - картографічний матеріал; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Технологія туристської діяльності	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Technology_tour_d-sti.pdf</i>	KsQxQrvALYDvtSfEOfk6gXI+T3S2SrV6P+wHKCD/sXY=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Організація екскурсійних послуг	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Organiz_excurc_services.pdf</i>	AZTIVsYA2WVS4rdUuCMkVg/Pb9uAVO14RcB37Kw4V6I=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Спортивний туризм	навчальна	<i>Silabus_Sport_tourism.pdf</i>	N/v7ePQL7Y+clucr+M9FIqe9zHoAyPtcJAcYnR6OC4=	- мультимедійний

	дисципліна			проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi; - спортивне спорядження; - топографічні карти
Організація рекреаційних послуг	навчальна дисципліна	Silabus_Organiz_recreation_services.pdf	7PWoyAgrN81nh7v7JiNwgp9UqglUUqPtChSx7jI2nk=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - мережа Wi-fi
Туристичне країнознавство	навчальна дисципліна	Silabus_Tour_krainoznavstvo.pdf	37XOs74T5NYRvKcmkdiVaSwyxD9qcSG1QglrUOMmmQ=	- мультимедійний проєктор; - екран; - ноутбук; - картографічний матеріал; - мережа Wi-fi
Державний іспит	підсумкова атестація	Program DEK.pdf	jj8V8SSDhInG8pn1dyfRHA0FN3iH3G0UeL09mPuRGgU=	

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
126981	Кілінська Клавдія Йосифівна	завідувач кафедри			0	Туризм у Карпато-Подільському регіоні України	Професор кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування. Доктор географічних наук (ДД № 006896 від 08.10.2008), Тема: «Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України» 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; професор кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування (ПР № 007784 від 29.03.2012). Стаж науково-педагогічної роботи – 27 років. Стажування: Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджменту туризму. Тема: „Рекреаційно-туристична оцінка території Чернівецької області”. Документи: програма стажування, звіт. №334-ОП від 7.05.2013. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджменту туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 94/01-04 від 10.02.2020 р. Основні публікації: 1. Кілінська К. Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України. – Монографія. Черн. – „Рута”. – 2007. – 496с. 2. Кілінська К.І., Скутар Т.Д. Рекреаційно-туристична різноманітність Чернівецької області: сучасний стан, оцінка та перспективи. Монографія. Чернівці: Чернів. націон. ун-т, 2013. – 287 с. 3. Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування в Україні: монографія / К.Кілінська, Н.Аніпко, Н.Андрусак та ін.; відп. ред. К.І.Кілінська – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2010. – 248 с.4. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=5XTboUcAAAAA
1634	Бонарев Володимир Валерійович	асистент			0	Бухгалтерський облік та аналіз діяльності туристичних підприємств	Асистент кафедри обліку і аудиту. Кандидат економічних наук (ДК 035630 від 12.05.2016); 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності), Тема дисертації: «Моделювання облікового процесу трансакційних витрат та їх аналіз» Стаж науково-педагогічної роботи – 5 років. Стажування: Захист дисертації - 2016 рік Основні публікації: 1. Бонарев В.В. Теоретичні засади управління трансакційними витратами ефективного розвитку підприємства // Інвестиції: практика та досвід. - 20 № 5. - С. 10-14. 2. Бонарев В.В. Теоретико-методологічні засади класифікації трансакційних витрат в обліку для ефективного функціонування цегельних підприємств ринку будівельної індустрії //Економіка і фінанси. – 2017. – № 3 3. Бонарев В.В., Танасієва М.М., Михалків А.А. Організація обліку трансакційних витрат: теорія та методологія //Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка. Випуск 786.-2017 4. Бонарев В.В., Танасієва М.М. Особливості методики обліку поточних природоохоронних витрат у лісовому господарстві. Ефективна економіка. 2018. – №11. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=sxS2EKAAAAA
92787	Гіков Леонід Вікторович	доцент			0	Ділова іноземна мова	Доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів. Кандидат філологічних наук (ДК № 022703 від 10.03.2004), Тема дисертації: «Особливості вживання лексико-граматичних і лексичних одиниць в авторському стилі» 10.02.04 – германські мови; доцент кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства (№ 013123 від 15.06.2006). Стаж науково-педагогічної роботи – 23 роки. Навчальні дисципліни, що викладає: - Ділова іноземна мова (німецька). Основні публікації: 1. Гіков Л.В. Структурно-семантичні та комунікативні особливості німецької діалогу / Л.В. Гіков // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал / редкол. В.І. Кушнерик та ін. – Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2016. – Вип. 11-12, Ч.1. – 360 с. 2. Гіков Л.В. Діалогічне мовлення у навчанні німецької мови / Л.В. Гіков // Матеріали міжнародної наукової конференції: м. Львів, 12-13 лютого 2016 року. – Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2016. – С.133-136. 3. Гіков Л.В., Галан А.С. Прикметники як засіб створення емоційності у німецькому художньому дискурсі / Л.В. Гіков, А.С. Галан //Сучасна філологія: тенденції та пріоритети розвитку: Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 27-28 травня 2016 року. – Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2016. – С. 46-49. 4. Гіков Л.В. Структурно-семантичні та комунікативні особливості німецької діалогу / Л.В. Гіков // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал / [редкол. В.І. Кушнерик та ін.] – Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2017. – Вип. 1(14). – 248 с. 5. Гіков Л.В. Individualisierung des Lernprozesses im Deutschunterricht / Л.В. Гіков // Актуальні проблеми германської філології та перекладу: матеріали X Міжнародної наукової конференції, присвяченої 60-річчю від дня народження професора Олександра Огюя, м. Чернівці, 4-5 травня, 2017 року. – Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2017. – С. 118-120. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9aHBBmAAAAA
110395	Манютіна Олена Іванівна	завідувач кафедри, доцент			0	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів. Кандидат філологічних наук (ДК №056157 від 18.11.2009); 10.02.04 – германські мови, Тема дисертації: «Лексико-семантичні та

						<p>функціональні особливості евфемізмів у сучасній англійській мові (на матеріалі бульварної жіночої прози ХХ-ХХІ ст.). доцент кафедри іноземних мов (12ДЦ № 035957 від 04.07.2013). Стаж науково-педагогічної роботи – 26 років. Стажування: Британська Рада в Україні, м. Київ. Тема: «Вивчення англійської мови в системі розбудови вищої освіти» Наказ № 2/13-279, 43-ОП від 28.01.2016 Навчальні дисципліни, що викладає: - Іноземна мова (за професійним спрямуванням) - англійська. Основні публікації: 1. Манютіна О.І. Туризм в Україні. (Visit Ukraine) Навч. посібник для студентів географічного факультету. - Чернівці: Чернів. націон. ун-т, 2010. - 124 с. 2. Венкель Т.В., Манютіна О.І. Англійська мова професійного спрямування. Практичний курс перекладу. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /Укл.: Венкель Т.В., Манютіна О.І. - Чернівці, 2011. - 13 с. 3. Манютіна О.І. Гостинність та туризм: посібн. [для студ. вищ. навч. закл. О.І. Манютіна, О.Д. Данилович. - Чернівці: Золоті Литаври, 2012. - 186 с. 4. Манютіна О.І. Вибрані фахові тексти для студентів географічних факультетів: посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т.В. Яценко, О.І. Манютіна: Золоті літаври, 2013. - 162с. 5. Манютіна О.І. Вибрані фахові тексти для студентів географічних факультетів: посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т.В. Яценко, О.І. Манютіна: Золоті літаври, 2016. - 148с. https://scholar.google.com.ua/scholar?q=%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%8E%D1%82%D1%96%D0%BD%D0%B0&i</p>
47397	Явкін Вячеслав Григорович	доцент		0	Статистика	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук (КН № 008686 від 18.05.1995); 1.00.07 – гідрс суши, водні ресурси, гідрохімія, Тема дисертації: «Модель дощових паводків на малих водозборах України Карпат». доцент кафедри географії і картографії України (ДЦ АЕ №00282 23.04.1998). Стаж науково-педагогічної роботи – 37 років. Стажування: ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра менеджменту та туризму. Тема: «Організація навчально-виховної, методичної та науково-дослідної роботи у викладанні фахових дисциплін». Довідка 295/06-18 від 18.03.2015 р. Основні публікації: 1. Явкін В.Г. Математичні методи в географії / Географія України. Методичні програмні матеріали. Чернівці. Рута, 1997. ст. 3 – 7 ст. 48 – 50. 2. Математичні методи в природокористуванні / Вибрані програми нормативних та спеціальних курсів, Частина 2. Менеджмент природоохоронної діяльності. Чернівці, Рута 1998р. ст. 21 – 25. 3. Явкін В.Г. Параметри та критерії часового статистичного розподілу вологості ґрунту в Українських Карпатах / В.Г. Явкін // Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 150, Географія.- Чернівці ЧНУ 2001. – С. 4. 4. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: Навч. посібник / Іваї В.О., Явкін В.Г. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. - 248 с./ Гриф МС молодьшпорту України (Лист № 1/11-16536 від 24.10.2012 р.) 5. Явкін В.Г. Ресурсні передумови поєднання рекреаційної та туристсько-екскурсійної діяльності в районі Дністровського водосховища //Tourist Bucovina: Joint Operational Programme Romania - Ukraine - Republic of Mold 2007-2013. - Issue II.- Bucharest, 2015.-С. 84-93. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=KoBtv-AAAAJ</p>
37242	Костащук Володимир Іванович	доцент		0	Основи наукових досліджень	<p>Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування географічних наук (ДК № 058697 від 10.03.2010). Тема дисертації: «Використання та охорона мінерально-сировинних ресурсів Чернівецької області: сучасний стан та перспективи». 11.00.02 – економічна та соціальна географія; доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування (ДЦ № 035475 від 31.05.2013). Стаж науково-педагогічної роботи – 19 років. Стажування: Департамент туризму Чернівецької обласної державної адміністрації. Документи: програма стажування, звіт. Тема: «Рекреаційно-туристичні ресурси Чернівецької області». Програма та звіт стажування. Довідка № 04-759 від 17.12.014 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджменту туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 97/01-04 від 10.02.2020 р. Основні публікації: 1. Костащук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: навч. посібник В.І. Костащук. - Чернівці: - Чернівецький нац. ун-т, 2012. - 140 с. 2. Костащук В.І. Основи соціальної географії: навч. посібник / В.І. Костащук Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. - 88 с. 3. Костащук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: метод. вказів виконання практичних робіт / В.І. Костащук. - Чернівці: Чернівецький нац. т, 2012. - 80 с. 4. Костащук В.І. Розвиток міжнародного туризму в Чернівецькій області на початку ХХІ століття / К.І. Кілінська, В.І. Костащук // Науковий вісник Чернівецького національного університету: зб. наук. праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014.- Вип. 724-72: Географія. - С.153-156. 5. Костащук В.І. Динаміка основних показників розвитку іноземного туризму Чернівецької області на початку ХХІ століття / В.І. Костащук // Науковий вісник Чернівецького національного університету : збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016.- Вип. 775-776 : Географія. - С.200 -205. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=TVVndYdAAAAJ</p>
199479	Король Олександр Дмитрович	завідувач кафедру		0	Маркетинг туризму	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук, 11.00.02 – економічна та соціальна географія (ДК № 00500 від 10.11.99). Тема дисертації: «Регіональний менеджмент в туризмі (соціальні та економіко-географічні аспекти)»; доцент кафедри географії та менеджменту туризму (12ДЦ № 008804 від 23.10.2003) Стаж науково-педагогічної роботи – 24 роки. Стажування: ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра менеджменту та туризму. Тема: «Організація навчально-виховної, методичної та науково-дослідної роботи у викладанні фахових дисциплін». Довідка 295/06-18 від 18.03.20: Впродовж 2012-2015 рр. був менеджером за напрямом науково-практичного міжнародного румунсько-українського проекту «Історична та етнографічна спадщина – частина сталого розвитку туризму на Буковині» HERITAGE MIS Code: 829, який фінансувався Європейським Союзом через програму сусід Румунія-Україна 2007-2013. Основні публікації: 1. Король О. Основи туристського маркетингу: Навч. посібник. - Чернівці, 2002. - 110 с. 2. Король О., Крачило М., Менеджмент туризму: Навч. посібник (Гриф МОФ Чернівці: Рута, 2008. - 240 с. 3. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності / укл.: Коф О.Д., Скутар Т.Д.: Навч. посіб. у 2 ч. - Част. I. - Чернівці: Чернівецький нац. т, 2010. - 88 с. 4. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності/ укл.: Кор О.Д., Скутар Т.Д.: Навч. посібник у 2 ч. - Част. II. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. - 64 с. 5. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навчально-методичний посібник - Чернівці: Чернів. націон. ун-тет, 2016. - 144 с. 6. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно географічний аспект формування та геопросторовий розподіл: монографія / О.Д. Король. - Чернів. ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2018. - 512 с. 7. Korol O., Skutar T. Theoretical Approaches in the Research of Inbound Tourism the Case of Bulgaria. Geojournal of Tourism and Geosites. Oradea, 2019. Year : Vol 26, No 3. P. 887-904 (Scopus). https://scholar.google.com.ua/citations?user=oy4UnbIAAAA&hl=ru</p>

58463	Андрусяк Наталя Степанівна	доцент		0	Діяльність туристської самодіяльної організації	<p>Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористува Вища освіта за спеціальністю «Туризмознавство»; кваліфікація – магістр з туризмознавства (М17 №011034 від 31.01.2017 р.)</p> <p>Кандидат біологічних наук (ДК № 051975 від 28.04.2009); 03.00.16 – еколо Тема дисертації: «Застосування мікрокосмних моделей для визначення порушень трофічної структури річок Західного регіону України, забруднен нафтопродуктами»;</p> <p>доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористува (ДЦ № 038058 від 14.02.2014).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 11 років.</p> <p>Стажування: Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного рос фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод”. СПК № 101601 від 19.05.2016 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджмент туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 95/01-04 від 10.02.2020 р.</p> <p>Основні публікації: 1. Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування і України: монографія / К.І. Кілінська, Н.П. Аніпко, Н.С. Андрусяк та ін. – Чер Чернівецький нац. ун-т. 2010. – 248 с. 2. Андрусяк Н.С. Основи наукової діяль-ності. Частина I. Підготовка, написання та оформлення наукових робіт: навч. посібник – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. – 248 с. 3. Андрусяк Н.С. Корпоративне управління в туризмі: навчальний посібник Н.С. Андрусяк. - Чернівці: Родовід, 2012. – 253 с. 4. Андрусяк Н.С. Екологічний менеджмент і аудит: навчальний посібник ./ Андрусяк. - Чернівці: Родовід, 2012. – 195 с. 5. Андрусяк Н.С. Рекреаційна діяльність молоді м. Чернівці // Науковий віс Чернівецького університету: збірник наукових праць. Чернівці: Чернівець нац. ун-т, 2014. – вип. 724-725. с.112-116. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fR6jNcAAAAJ</p>
21481	Іванунік Віталій Олександрович	доцент		0	Організація транспортних послуг	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Вища освіта за спеціальністю «Менеджмент організації»; кваліфікація – магістр з менеджменту (РН № 23429493 від 30.06.2003) Кандидат географічних наук (ДК № 059692 від 26.05.2010); 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природни ресурсів, Тема дисертації: «Оцінка рекреаційно-туристичної атрактивності територ (на прикладі Чернівецької області)».</p> <p>доцент кафедри географії та менеджменту туризму (12ДЦ № 031559 від 17.05.2012).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 16 років.</p> <p>Стажування: ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра технології і організації ресторанного господарства. Тема: «Організація ресторанного господарства в Україні». Довідка 542/01-06 від 04.04.2014 р.</p> <p>Основні публікації: 1. Іванунік В.О. Концепції оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів: Навч. посібник. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 84 с. 2. Туристичний менеджмент: Метод. вказівки до практ. занять / Укл.: В.О. Іванунік, С.Д. Брик. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2011. – 32 с. 3. Інноваційний менеджмент готельного курортного і туристичного сервіс Метод. вказівки до практ. занять / Укл.: В.О. Іванунік. – Чернівці: Чернівець нац. ун-т, 2011. – 20 с. 4. Іванунік В. Оцінка рівня розвитку туристичної інфраструктури в системі закладів громадського харчування (на прикладі Чернівецької області) // Наук. вісник Чернівецького університету: 36. наук. праць. Вип 553-554: Географія. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2011. – 192 с. – С. 105-108. 5. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: Навч. посібник / Іван В.О., Явкін В.Г. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 248 с. / Гриф МС молодьспорту України (Лист № 1/11-16536 від 24.10.2012 р.) 6. Іванунік В.О. Особливості поширення історико-культурних туристичних ресурсів Чернівецької області //Tourist Bucovina: Joint Operational Program Romania - Ukraine - Republic of Moldova 2007-2013. - Issue II. - Bucharest, 20 С. 76-83. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fyP8_0EAAAAJ</p>
32927	Аніпко Наталя Петрівна	доцент		0	Країнознавство	<p>Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористува Кандидат географічних наук (ДК № 017273 від 15.01.2003); Тема дисертації: «Зміна ландшафтів Пн. Буковини у кінці XIX на початку Х ст.»</p> <p>11.00.01 – фізична географія, геофізика, геохімія ландшафтів; доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту (ДЦ 011260 від 15.12.2005).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 17 років.</p> <p>Стажування: Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного рос фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101674 від 19.05.2016 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджмент туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 96/01-04 від 10.02.2020 р.</p> <p>Основні публікації: 1. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. – Чернівці: ЧНУ, – ч. 1. – 48 с. 2. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. – Чернівці: ЧНУ, – ч. 2. – 76 с. 3. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. – Чернівці: ЧНУ, – ч. 3. – 84 с. 4. Аніпко Н.П. Туристичне країнознавство: навчальний посібник у 2 ч. – Чернівці: ЧНУ, 2011. – ч. 1. – 120 с. 5. Аніпко Н.П. Туристичне країнознавство: навчальний посібник у 2 ч. – Чернівці: ЧНУ, 2018. – ч. 2. – 320 с. (підготовлено до друку). https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9ATL-cAAAAJ</p>
32927	Аніпко Наталя Петрівна	доцент		0	Правове регулювання туристичної діяльності	<p>Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористува Кандидат географічних наук (ДК № 017273 від 15.01.2003); Тема дисертації: «Зміна ландшафтів Пн. Буковини у кінці XIX на початку Х ст.»</p> <p>11.00.01 – фізична географія, геофізика, геохімія ландшафтів; доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту (ДЦ 011260 від 15.12.2005).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 17 років.</p> <p>Стажування: Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного рос фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101674 від 19.05.2016 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджмент туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 96/01-04 від 10.02.2020 р.</p> <p>Основні публікації: 1. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. – Чернівці: ЧНУ, – ч. 1. – 48 с. 2. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. – Чернівці: ЧНУ, – ч. 2. – 76 с. 3. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. – Чернівці: ЧНУ, – ч. 3. – 84 с. 4. Аніпко Н.П. Туристичне країнознавство: навчальний посібник у 2 ч. – Чернівці: ЧНУ, 2011. – ч. 1. – 120 с. 5. Аніпко Н.П. Туристичне країнознавство: навчальний посібник у 2 ч. – Чернівці: ЧНУ, 2018. – ч. 2. – 320 с. (підготовлено до друку). https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9ATL-cAAAAJ</p>

134489	Брик Степан Дмитрович	асистент		0	Організація анімаційних послуг	<p>Асистент кафедри географії та менеджменту туризму. Вища освіта за спеціальністю «Менеджмент організацій»; кваліфікація – магістр з економіки (РН № 30288491 від 30.06.2006) Кандидат географічних наук (ДК № 012482 від 01.03.2013), Тема дисертації: «Давні німецькі поселення на території Західної України: ретроспективно-географічний аналіз». 11.00.02. – економічна та соціальна географія. Стаж науково-педагогічної роботи – 13 років. Стажування: Навчально-курсний центр туристичної освіти Інституту професійного рос фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101675 від 12.11.2015 р. По 19.05.2016 р. Великотирновський університет ім. Св. Кирила і Мефодія, м. Велико Тирнс Болгарія; Тема: «Міжнародний туристичний обмін між Україною та Болгар Довідка № УЗ -09-651 від 2.06.2016 р. Полтавський університет економіки і торгівлі. Свідоцтво про підвищення кваліфікації з курсу Педагогіка вищої школи. Компетентнісно-орієнтоване навчання. ПК №01597997/00183-17. 03 березня 2017 р. Основні публікації: 1. Брик С.Д. Динаміка іноземного туризму в Україні та Німеччині за даними 2000-2010 рр. // Географія та туризм: Наук. зб. – К.: Альтерпрес, 2011. – Вип.14. – С. 73-79. 2. Туристичний менеджмент: метод. вказівки до практичних занять / укл.: Івануник, С.Д. Брик. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 32 с. 3. Брик С.Д. Динаміка іноземного туризму в Україні та Австрії за даними 2010 рр. // Географія та туризм: Наук. зб. – К.: Альтерпрес, 2012. – Вип.17. 55-62. 4. Брик С.Д., Явкін В.Г., Красовська О.Ю., Особливості гостинності сільськк туризму в Карпатах // Науковий вісник ЧНУ. Вісник: Географія. Збірник наукових праць. Чернівці ЧНУ, 2018. – Вип.795 – 168 с. С. 31-38. https://scholar.google.com.ua/citations?user=NFkUhFAAAA&hl=uk&oi=ao</p>
99078	Круль Галина Ярославівна	доцент		0	Технологія ресторанної справи та організація послуг харчування	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму Кандидат географічних наук (ДК №039177 від 18.01.2007); 11.00.02 – економічна та соціальна географія, Тема дисертації: «Географо-краєзнавча оцінка процесів заселення Північі Буковини». доцент кафедри географії та менеджменту туризму (12ДЦ №026711 від 20.01.2011). Стаж науково-педагогічної роботи – 17 років. Стажування: Навчально-курсний центр туристичної освіти Інституту професійного рос фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101634 від 12.11.2015 р. По 19.05.2016 р. ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра технології і організації ресторанного господарства (03.12.2018-03.06.2019). Тема: «Організація готельно-ресторанного господарства в Україні». Довідка (сертифікат) № 300/01-04 від 03.06.19 р. Основні публікації: 1. Круль Г.Я. Ресторанна справа. Конспекти лекцій: У 2 ч. / Укл. Круль Г.Я. Чернівці: Рута, 2008. – 72 с. 2. Круль Г.Я. Готельна справа. Конспекти лекцій: У 2 ч. / Укл. Круль Г.Я. – Чернівці: Рута, 2008. – 68 с. 3. Круль Г.Я. Основи готельної справи. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 368 с. (Гриф МОНУ) 4. Круль Г.Я., Бучко Ж.І., Просторовий аналіз розвитку готельно-ресторанн інфраструктури туризму у Чернівецькій області // Географія та туризм: На збірник. – К.: Альтерпрес, 2011. – Вип. 11. – 242 с. – С. 34-41. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ZR-d-WUAAAAJ</p>
126981	Кілінська Клавдія Йосифівна	завідувач кафедри		0	Організація рекреаційних послуг	<p>Професор кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування. Доктор географічних наук (ДД № 006896 від 08.10.2008), Тема: «Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України» 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природни ресурсів; професор кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування (ПР № 007784 від 29.03.2012). Стаж науково-педагогічної роботи – 27 років. Стажування: Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджмент туризму. Тема: „Рекреаційно-туристична оцінка території Чернівецької області”. Документи: програма стажування, звіт. №334-ОП від 7.05.2013. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджмент туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 94/01-04 від 10.02.2020 р. Основні публікації: 1. Кілінська К. Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України. – Монографія. Чер – „Рута”. – 2007. – 496с. 2. Кілінська К.І., Скутар Т.Д. Рекреаційно-туристична різноманітність Чернівецької області: сучасний стан, оцінка та перспективи. Монографія. Чернівці: Чернів. націон. ун-т, 2013. – 287 с. 3. Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування і України: монографія / К.Кілінська, Н.Аніпко, Н.Андрусак та ін.; відп. ред. К.І.Кілінська – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2010. – 248 с.4. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=5XTboUcAAAAJ</p>
99078	Круль Галина Ярославівна	доцент		0	Технологія готельної справи та організація послуг гостинності	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук (ДК №039177 від 18.01.2007); 11.00.02 – економічна та соціальна географія, Тема дисертації: «Географо-краєзнавча оцінка процесів заселення Північі Буковини». доцент кафедри географії та менеджменту туризму (12ДЦ №026711 від 20.01.2011). Стаж науково-педагогічної роботи – 17 років. Стажування: Навчально-курсний центр туристичної освіти Інституту професійного рос фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101634 від 12.11.2015 р. По 19.05.2016 р. ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра технології і організації ресторанного господарства (03.12.2018-03.06.2019). Тема: «Організація готельно-ресторанного господарства в Україні». Довідка (сертифікат) № 300/01-04 від 03.06.19 р. Основні публікації: 1. Круль Г.Я. Ресторанна справа. Конспекти лекцій: У 2 ч. / Укл. Круль Г.Я. Чернівці: Рута, 2008. – 72 с. 2. Круль Г.Я. Готельна справа. Конспекти лекцій: У 2 ч. / Укл. Круль Г.Я. – Чернівці: Рута, 2008. – 68 с. 3. Круль Г.Я. Основи готельної справи. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 368 с. (Гриф МОНУ) 4. Круль Г.Я., Бучко Ж.І., Просторовий аналіз розвитку готельно-ресторанн інфраструктури туризму у Чернівецькій області // Географія та туризм: На збірник. – К.: Альтерпрес, 2011. – Вип. 11. – 242 с. – С. 34-41. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ZR-d-WUAAAAJ</p>
53008	Круль Володимир Петрович	завідувач кафедри		0	Туристичні ресурси України	<p>Професор кафедри фізичної географії геоморфології та палеогеографії. Доктор географічних наук (ДД № 005005 від 11.05.2006), Тема дисертації: «Ретроспективно-географічний аналіз поселень Західної України». 11.00.02 – економічна та соціальна географія;</p>

						<p>професор кафедри фізичної географії геоморфології та палеогеографії (12 № 004907 від 21.06.2007).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 29 років</p> <p>Стажування:</p> <p>Академічне товариство імені Міхала Балудянського (Словаччина) Сертифі № 6/01-23 від 21.08.16 р. м. Кошице, Словаччина № 585-ОП від 11 серпня 2 року 15-21 серпня</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Круль В.П., Паламарюк М.Ю., Круль Г.Я. Стан рекреаційно-туристських досліджень в Україні на початку ХХІ ст. (за матеріалами дисертаційних ро // матер. Всеукр. наук. конференції з участю закордонних учених, присвяч 70-річчю кафедри економічної і соціальної географії Львів. націон. ун-ту ім Франка (м. Львів, 19-20 листопада 2015 р.) / [відп. ред.: проф. О.І. Шаблій] Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – С. 217.</p> <p>2. Круль В.П. Теорія і методологія географічної науки (ретроспективний ог до 70-80-х рр. ХХ століття): навч. посібник / В.П. Круль. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2018. – 344 с.</p> <p>3. Krool V., Vdovichen A., Hyschchuk R. Historical and cultural heritage of the re and its opportunities in tourism and excursion activities (case of Chernivtsi reg Ukraine) // Geojournal of Tourism and Geosites. Oradea, 2018/3, Volume 23. – 1 808-823. (Scopus)</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=qpWiPv8AAAAJ</p>
37242	Косташук Володимир Іванович	доцент		0	Міжнародний туризм	<p>Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористува</p> <p>Кандидат географічних наук (ДК № 058697 від 10.03.2010).</p> <p>Тема дисертації: «Використання та охорона мінерально-сировинних ресур Чернівецької області: сучасний стан та перспективи».</p> <p>11.00.02 – економічна та соціальна географія;</p> <p>доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористува (ДЦ № 035475 від 31.05.2013).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 19 років.</p> <p>Стажування:</p> <p>Департамент туризму Чернівецької обласної державної адміністрації.</p> <p>Документи: програма стажування, звіт.</p> <p>Тема: «Рекреаційно-туристичні ресурси Чернівецької області».</p> <p>Програма та звіт стажування.</p> <p>Довідка № 04-759 від 17.12.014 р.</p> <p>Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджмент туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р.</p> <p>Довідка № 97/01-04 від 10.02.2020 р.</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Косташук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: навч. посібни В.І. Косташук. – Чернівці: – Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 140 с.</p> <p>2. Косташук В.І. Основи соціальної географії: навч. посібник / В.І. Косташу Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 88 с.</p> <p>3. Косташук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: метод. вказів виконання практичних робіт / В.І. Косташук. – Чернівці: Чернівецький нац. т, 2012. – 80 с.</p> <p>4. Косташук В.І. Розвиток міжнародного туризму в Чернівецькій області на початку ХХІ століття / К.І. Кілінська, В.І. Косташук // Науковий вісник Чернівецького національного університету: зб. наук. праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014. – Вип. 724-72: Географія. – С.153-156.</p> <p>5. Косташук В.І. Динаміка основних показників розвитку іноземного туриз Чернівецькій області на початку ХХІ століття / В.І. Косташук // Науковий ві Чернівецького національного університету : збірник наукових праць. Чер Чернівецький нац. Ун-т, 2016. – Вип. 775-776 : Географія. – С.200 -205.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=TYvHdYAAAAJ</p>
134489	Брик Степан Дмитрович	асистент		0	Інформаційні системи і технології в туризмі	<p>Асистент кафедри географії та менеджменту туризму.</p> <p>Вища освіта за спеціальністю «Менеджмент організацій»; кваліфікація – магістр з економіки (РН № 30288491 від 30.06.2006)</p> <p>Кандидат географічних наук (ДК № 012482 від 01.03.2013).</p> <p>Тема дисертації: «Давні німецькі поселення на території Західної України: ретроспективно-географічний аналіз».</p> <p>11.00.02. – економічна та соціальна географія.</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 13 років.</p> <p>Стажування:</p> <p>Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного ро фахівців туризму і курортів.</p> <p>Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101675 від 12.11.2015 р. По 19.05.2016 р.</p> <p>Великотирновський університет ім. Св. Кирила і Мефодія, м. Велико Тирнс Болгарія; Тема: «Міжнародний туристичний обмін між Україною та Болгар Довідка № УЗ -09-651 від 2.06.2016 р.</p> <p>Полтавський університет економіки і торгівлі. Свідоцтво про підвищення кваліфікації з курсу Педагогіка вищої школи. Компетентісно-орієнтоване навчання. ПК №01597997/00183-17. 03 березня 2017 р.</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Брик С.Д. Динаміка іноземного туризму в Україні та Німеччині за даними 2000-2010 рр. // Географія та туризм: Наук. зб. – К.: Альтерпрес, 2011. – Вип.14. – С. 73-79.</p> <p>2. Туристичний менеджмент: метод. вказівки до практичних занять / укл.: Іванунік, С.Д. Брик. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 32 с.</p> <p>3. Брик С.Д. Динаміка іноземного туризму в Україні та Австрії за даними 21 2010 рр. // Географія та туризм: Наук. зб. – К.: Альтерпрес, 2012. – Вип.17. 55-62.</p> <p>4. Брик С.Д., Явкін В.Г., Красовська О.Ю., Особливості гостинності сільськк туризму в Карпатах // Науковий вісник ЧНУ. Вісник: Географія. Збірник наукових праць. Чернівці ЧНУ, 2018. – Вип.795 – 168 с. С. 31-38.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=NtEkuhEAAAAJ&hl=uk&oi=ao</p>
108926	Задубрівська Оріся Мірчівна	доцент		0	Філософія	<p>Доцент кафедри філософії.</p> <p>Кандидат філософських наук (ДК № 035456 від 04.07.2006),</p> <p>Тема дисертації: «Парадигмально-тематичні трансформації екологічних досліджень: методологічний аспект»</p> <p>09.00.09 – філософія науки;</p> <p>доцент кафедри філософії (12 ДЦ № 025427 від 01.07. 2011)</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 22 роки.</p> <p>Стажування:</p> <p>Кафедра філософії та соціології філософський факультет ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника з 19 травня по 19 червня 2014 року згідно з наказом № 286-а від 19 травня 201 року. Тема стажування: “Удосконалення теоретичного та методологічног рівня викладання філософських дисциплін. Підготовка до друку навчальн посібника «Метафізика»”. Посвідчення від 02.07.2014 р. №01-14/03-851.</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Задубрівська О.М., Козьмук Я.Р. Онтологічний та антропологічний аспект філософії М. Гайдегера. Навчальний посібник. – Чернівці: «Рута», 2007. – 3 2.</p> <p>2. Задубрівська О.М. Філософські проблеми екології: методологічний аспект Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2007. – 44 с.</p> <p>3. Козьмук Я.Р. Філософія: навчальний посібник/ Я.Р. Козьмук, О.М. Задубрівська. – Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2012. – 138 с.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=de0rGScAAAAJ</p>
95906	Бичкова Тетяна Сергіївна	доцент		0	Українська мова (за професійним спрямуванням)	<p>Доцент кафедри історії та культури української мови.</p> <p>Кандидат філологічних наук (ДК № 034915 від 09.03.2006);</p> <p>10.02.01 – українська мова, Тема дисертації: «Фонетичні та словозмінні особливості рукописних та апокрифічних збірників XVII-XVIII ст. у контекст становлення української літературної мови»</p> <p>доцент кафедри історії та культури української мови (12 ДЦ №023420 від 9.11.2010).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 16 років.</p> <p>Стажування:</p> <p>ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра сучасних європейських мов.</p> <p>Тема: «Вивчення сучасних інтерактивних методів викладання гуманітарні дисциплін».</p> <p>Наказ № 2/13-1370 від 11.05.16 р., звіт.</p>

						<p>Основні публікації:</p> <p>1. Бичкова Т.С. Національно-марковані жести українців як засіб впливу на комуніканта (на матеріалі повісті І. Нечуя-Левицького "Кайдашева сім'я") Семантика мови і тексту: матер. XI Міжнар. наук. конференції (Івано-Франківськ, 26-28 вересня 2012 р.). – Івано-Франківськ, 2012. – С. 44-47.</p> <p>2. Бичкова Т.С. Особливості фонетичного складника невербальної комунікативної поведінки гуцулів (на матеріалі повісті М. Коцюбинського «Забутих предків») / Т. С. Бичкова // Сучасні філологічні дослідження: комунікативно-культурний аспект: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 15-16 червня 2018 р.). – Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2018. – С. 5-9.</p> <p>3. Бичкова Т.С. Особливості невербальної комунікативної поведінки українців у встановленні контакту (на матеріалі сучасної прози) // Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи / (редатори-упорядники: Я. Г. Жесяк, І. Зимоля, В. Ільницький). – Конін – Ужгород – Дрогобич: Посвіт, 2018. – С. 329-331.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?user=V_yj15MAAAAJ&hl=uk&oi=ao</p>
95710	Терлецька Юлія Олегівна	доцент			0	<p>Економічна теорія</p> <p>Доцент кафедри економічної теорії та менеджменту. Кандидат економічних наук (ДК № 047017 від 02.07.2008), Тема дисертації: «Формування та впровадження ефективної системи антикризового менеджменту на підприємствах». 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності); доцент кафедри економічної теорії та менеджменту (12ДЦ № 027358 від 20.01.2011)</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 5 років.</p> <p>Стажування: Стажування без відриву від освітнього процесу на кафедрі менеджменту туризму ЧТЕІ КНТЕУ з 15.03.2017 р. по 12.04.2017 р. (наказ № 42 від 13.03. року). Документом, що підтверджує підвищення кваліфікації, є довідка про підвищення кваліфікації (стажування), 418/01-19 від 13.04.2017 року, ЧТЕІ КНТЕУ.</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Терлецька Ю.О. Вплив життєвого циклу суб'єкта господарювання на його конкурентоспроможність // Детермінанти конкурентоспроможності соціалізованих економічних систем: монографія [за заг. ред. проф. Галушки З.І.] – Чернівці ЧНУ, 2015. – С.75-89. (304 с.)</p> <p>2. Терлецька Ю.О. Використання інноваційних технологій у процесі удосконалення якості продукції на підприємстві / Ю.О. Терлецька // Молодь вчений. – Вип. № 3(55). – 2018. – С.712-715.</p> <p>3. Чинники забезпечення ефективності механізму управління сучасним підприємством / Ю.О. Терлецька, К.В. Каравчук, Ю.С. Миколишин // Інфраструктура ринку. – Вип. № 27. – 2019. – С.228-232.</p> <p>4. Терлецька Ю.О. Інноваційні технології як елемент антикризового управління підприємствами олійно-жирового комплексу в умовах економічної нестабільності / Ю.О. Терлецька, А.А. Балан, Н.Я.Кузьмук // Молодий вчений Вип. № 2(66). – 2019. – С.647-650.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Ko-1l5AAAAJ</p>
47397	Явкін Вячеслав Григорович	доцент			0	<p>Рекреологія</p> <p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук (КН № 008686 від 18.05.1995); 1.00.07 – гідрсусні, водні ресурси, гідрохімія, Тема дисертації: «Модель дощових паводків на малих водозборах Українських Карпат». доцент кафедри географії і картографії України (ДЦ АЕ №000282 23.04.1998).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 37 років.</p> <p>Стажування: ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра менеджменту та туризму. Тема: «Організація навчально-виховної, методичної та науково-дослідної роботи у викладанні фахових дисциплін». Довідка 295/06-18 від 18.03.2015 р.</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Явкін В.Г. Математичні методи в географії / Географія України. Методичні програмні матеріали. Чернівці. Рута, 1997. ст. 3 – 7 ст. 48 – 50.</p> <p>2. Математичні методи в природокористуванні / Вибрані програми нормативних та спеціальних курсів, Частина 2. Менеджмент природоохоронної діяльності. Чернівці, Рута 1998р. ст. 21 – 25.</p> <p>3. Явкін В.Г. Параметри та критерії часового статистичного розподілу вологості ґрунту в Українських Карпатах / В.Г. Явкін // Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 150, Географія.- Чернівці ЧНУ 2001. – С. 4.</p> <p>4. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: Навч. посібник / Іван В.О., Явкін В.Г. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 248 с./ Грив МС молоді спорту України (Лист № 1/11-16536 від 24.10.2012 р.)</p> <p>5. Явкін В.Г. Ресурсні передумови поєднання рекреаційної та туристсько-екскурсійної діяльності в районі Дністровського водосховища //Tourist Bucovina: Joint Operational Programme Romania - Ukraine - Republic of Mold 2007-2013. - Issue II. - Bucharest, 2015.-С. 84-93.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=KoBtv-AAAAJ</p>
120326	Антохова Ірина Михайлівна	доцент			0	<p>Економіка та фінанси підприємств</p> <p>Доцент кафедри економіки підприємств. Кандидат економічних наук (ДК № 007081 від 27.06.2000), Тема дисертації: «Підвищення ефективності використання трудового потенціалу (регіональні аспекти)» 08.09.01 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика; доцент кафедри міжнародної економіки та економіки підприємства (ДЦ №004669 від 18.04.2002)</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 20 років</p> <p>Стажування: Товариство з обмеженою відповідальністю «Розма». 2014 рік Тема: «Фінансова безпека підприємства» Наказ № 658-ОП від 16.10.2014 р. Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного економічного університету, 2016 р. Тема: «Організаційно-економічні основи функціонування торговельно-економічних підприємств» наказ № 182 від 20.12.2016</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Кобеля З.І., Антохова І.М. Стимулювання розвитку підприємництва в регіоні // «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики» Всеукраїнський науково-виробничий журнал, 6/2016 (10), с. 48-57</p> <p>2. Антохова І.М. В.А.Биндю. Фінансове забезпечення діяльності малих підприємств // Матер. І Міжнар. науково-практичної конференції «Фінансові інструменти сталого розвитку економіки». – Чернівці – 20 березня 2018 р. 180-183.</p> <p>3. Антохова І.М., Антохов А.А. Інструменти управління регіональним економічним розвитком у сучасних умовах невизначеності // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – Випуск 26, Ч. 2. – Одеса. – 2018. – С. 51.</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=RnpxmsAAAAJ</p>
13499	Заячук Оксана Григорівна	доцент			0	<p>Історія туризму</p> <p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук (ДК № 003292 від 22.12.2011); 11.00.02 – економічна та соціальна географія, Тема дисертації: «Територіальна організація освітньо-виховного комплексу Чернівецької області». доцент кафедри географії та менеджменту туризму (ДЦ № 039683 від 26.06.2014).</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи – 12 років.</p> <p>Стажування: ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра технології і організації ресторанного господарства (03.12.2018-03.06.2019). Тема: «Організація готельно-ресторанного господарства в Україні». Довідка (сертифікат) № 298/01-04 від 03.06.19</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Заячук О.Г. Суспільно-географічний аналіз готельно-ресторанного господарства Чернівецької області / Наук. вісник Чернів. ун-ту: 36. наук. п. Чернівці: Рута, 2011. – Вип. 553-554: Географія. – С.122-126. (Снівавторст</p> <p>2. Zayachuk O. On development of Tourist's Atlas of Bukovina and cartographic provision of rural tourism development //Turismul rural Romanesc in contextua dezvoltarii durabile actualitate si perspective. Volumul XXXII Coordonatori. – Ieditura, Tehnopress, Iasi, 2013. – С. 58-64 (Снівавторство)</p> <p>3. Заячук О.Г., Чубрей О.С. Основи суспільної географії: Курс лекцій. –</p>

						Чернівці, Чернівецький нац. ун-т. – 2013. – 128 с. 4. Кузишин А., Заячук О. Географія: Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання. – Тернопіль; Підручники і посібники, 2018. – 496 с. 5. Кузишин А., Заячук О. Географія. Тренажер для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. – Тернопіль, 2018. – 176 с. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Q15ZD14AAAAJ
14192	Підгірна Валентина Никифорівна	доцент		0	Основи менеджменту	Асистент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. Кандидат економічних наук (ДК № 007729 від 26.09.2012). Тема дисертації: «Формування торговельно-економічних відносин України Румунії в умовах членства в СОТ» 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини; Стаж науково-педагогічної роботи – 15 років. Стажування: International institute of innovations «Science-Educations-Development» in Warsaw, Poland 2017. Training course «Management and Economics» Основні публікації: 1. Підгірна В.Н., Руденко В.П., Вацеба В.Я., та ін. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-х частинах / Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 504 с. 2. Зибарева О. В., Прядко В. В., Вербівська Л. В., Підгірна В. Н. Національні економіка: навч. посіб. – К.: КНТ, 2011. 296 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 1.4/18-Г-109-1 від 10.01.2009 р.). 3. Підгірна В., Анкуца П. Еволюція теоретичних концепцій економічної регіоналістики / В. Підгірна, П. Анкуца // Науковий вісник Чернівецького університету: зб. наук. праць. Чернівці: Черн. нац. ун-т, Серія: Географія (випуск 793), 2017. – С.26-32. 4. Підгірна В. Н. Менеджмент торговельної діяльності в умовах глобальних змін // Наук. вісн. Чернів. ун-ту: збірник наукових праць. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. Вип. 762-763: Географія. С. 181-186. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=xRR4WJsAAAAJ
37242	Косташук Володимир Іванович	доцент		0	Економіка і ціноутворення в галузі туризму	Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Кандидат географічних наук (ДК № 058697 від 10.03.2010). Тема дисертації: «Використання та охорона мінерально-сировинних ресурсів Чернівецької області: сучасний стан та перспективи». 11.00.02 – економічна та соціальна географія; доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування (ДЦ № 035475 від 31.05.2013). Стаж науково-педагогічної роботи – 19 років. Стажування: Департамент туризму Чернівецької обласної державної адміністрації. Документи: програма стажування, звіт. Тема: «Рекреаційно-туристичні ресурси Чернівецької області». Програма та звіт стажування. Довідка № 04-759 від 17.12.014 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджменту туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 97/01-04 від 10.02.2020 р. Основні публікації: 1. Косташук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: навч. посібник / В.І. Косташук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 140 с. 2. Косташук В.І. Основи соціальної географії: навч. посібник / В.І. Косташук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 88 с. 3. Косташук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: метод. вказів виконання практичних робіт / В.І. Косташук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 80 с. 4. Косташук В.І. Розвиток міжнародного туризму в Чернівецькій області на початку XXI століття / К.І. Кілінська, В.І. Косташук // Науковий вісник Чернівецького національного університету: зб. наук. праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014. - Вип. 724-72: Географія. – С.153-156. 5. Косташук В.І. Динаміка основних показників розвитку іноземного туризму в Чернівецькій області на початку XXI століття / В.І. Косташук // Науковий вісник Чернівецького національного університету: збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. - Вип. 775-776: Географія. – С.200-205. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=TIYvHdYAAAAJ
159074	Скутар Тетяна Дмитрівна	асистент		0	Технологія туристської діяльності	Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Вища освіта за спеціальністю «Менеджмент організацій»; кваліфікація – магістр з економіки (РН № 27854266 від 30.06.2005) Кандидат географічних наук (ДК № 018202 від 21.11.2013). Тема дисертації: «Рекреаційно-туристична різноманітність Чернівецької області: сучасний стан, оцінка та перспективи» 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування (АД № 002480 від 23.04.2019). Стаж науково-педагогічної роботи – 14 років. Стажування: Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного розфахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101684 від 19.05.2016 р. Навчальні дисципліни, що викладає: - Правове регулювання туристичної діяльності (практичні заняття) Основні публікації: 1. Міжнародний туризм: методика і матеріали статистичних досліджень / О.Д. Король, Т.Д. Скутар] – Чернівці: Рута, 2008. – 64 с. 2. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності: навч. пос. у 2 ч. – Част. I / [Укл. О.Д. Король, Т.Д. Скутар] – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 88 с. 3. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності: навч. пос. у 2 ч. – Част. II / [Укл.: О.Д.Король, Т.Д. Скутар] – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 64 с. 4. Міжнародний туристичний бізнес: методичні рекомендації до семінарських занять / уклад.: Т.Д. Скутар. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2018. 32 с. 5. Korol O., Skutar T. Theoretical Approaches in the Research of Inbound Tourism the Case of Bulgaria. Geojournal of Tourism and Geosites. Oradea, 2019. Year: Vol 26, No 3. P. 887-904 (Scopus) https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=p92EkCAAAAJ
162249	Руденко Валерій Петрович	декан		0	Менеджмент туризму	Професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. Доктор географічних наук (ДН № 000029 від 02.10.1992). Тема дисертації: «Природно-ресурсний потенціал і методи його економічного географічного дослідження (на прикладі України)» 11.00.02. – економічна та соціальна географія. професор кафедри економічної географії (ПР № 001298 від 29.12.1993). Стаж науково-педагогічної роботи – 40 років. Основні публікації: 1. Руденко В.П., Вацеба В.Я., Підгірна В.Н. та ін. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-х частинах / Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 504 с. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=qdoELwAAAAJ
32927	Аніпко Наталя Петрівна	доцент		0	Туристичне краєознавство	Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Кандидат географічних наук (ДК № 017273 від 15.01.2003); Тема дисертації: «Зміна ландшафтів Пн. Буковини у кінці XIX на початку XX ст.» 11.00.01 – фізична географія, геофізика, геохімія ландшафтів; доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту (ДЦ 011260 від 15.12.2005). Стаж науково-педагогічної роботи – 17 років. Стажування: Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного розфахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю „Екскурсовод” СПК№101674

						<p>від 19.05.2016 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджменту туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 96/01-04 від 10.02.2020 р. Основні публікації: 1. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. - Чернівці: ЧНУ, - 4. 1. - 48 с. 2. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. - Чернівці: ЧНУ, - 4. 2. - 76 с. 3. Аніпко Н.П. Країнознавство: навчальний посібник у 4 ч. - Чернівці: ЧНУ, - 4. 3. - 84 с. 4. Аніпко Н.П. Туристичне країнознавство: навчальний посібник у 2 ч. - Чернівці: ЧНУ, 2011. - Ч. 1. - 120 с. 5. Аніпко Н.П. Туристичне країнознавство: навчальний посібник у 2 ч. - Чернівці: ЧНУ, 2018. - Ч. 2. - 320 с. (підготовлено до друку). https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9ATL-ocAAAAJ</p>
21481	Іванунік Віталій Олександрович	доцент		0	Організація туризму	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Вища освіта за спеціальністю «Менеджмент організацій»; кваліфікація – магістр з менеджменту (РН № 23429493 від 30.06.2003) Кандидат географічних наук (ДК № 059692 від 26.05.2010); 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, Тема дисертації: «Оцінка рекреаційно-туристичної атрактивності територій (на прикладі Чернівецької області)». доцент кафедри географії та менеджменту туризму (12ДЦ № 031559 від 17.05.2012). Стаж науково-педагогічної роботи – 16 років. Стажувannya: ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра технології і організації ресторанного господарства. Тема: «Організація ресторанного господарства в Україні». Довідка 542/01-06 від 04.04.2014 р. Основні публікації: 1. Іванунік В.О. Концепції оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів: Навч. посібник. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. - 84 с. 2. Туристичний менеджмент: Метод. вказівки до практич. занять / Укл.: В.О. Іванунік, С.Д. Брик. - Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2011. - 32 с. 3. Інноваційний менеджмент готельного курортного і туристичного сервісу: Метод. вказівки до практич. занять / Укл.: В.О. Іванунік. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. - 20 с. 4. Іванунік В. Оцінка рівня розвитку туристичної інфраструктури в системі закладів громадського харчування (на прикладі Чернівецької області) // Науков. вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. Вип 553-554: Географія. - Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2011. - 192 с. - С. 105-108. 5. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: Навч. посібник / Іванунік В.О., Явкін В.Г. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. - 248 с. / Гриф МС молодьспорту України (Лист № 1/11-16536 від 24.10.2012 р.) 6. Іванунік В.О. Особливості поширення історико-культурних туристичних ресурсів Чернівецької області //Tourist Bucovina: Joint Operational Program Romania - Ukraine - Republic of Moldova 2007-2013. - Issue II. - Bucharest, 2007. - С. 76-83. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fyP8_OEAAAAJ</p>
65803	Руснак Олександр Валерійович	асистент		0	Актуальні питання історії та культури України	<p>Асистент кафедри історії України. Кандидат історичних наук (ДК № 066984 від 23.02.2011), Тема дисертації: «Соціально-економічний розвиток Північної Буковини і Хотинщини в 1918-1940 рр.» 07.00.01 – історія України; Стаж науково-педагогічної роботи – 10 років. Стажувannya: 4.05-27.05.2015, Інститут історії Грацький університету (Австрія) Основні публікації: 1. Руснак О. Основні тенденції розвитку транспортної інфраструктури Північної Буковини і Хотинщини в 1918-1940 рр. / О. Руснак // Питання історії України: Збірник наукових праць. - Чернівці: Технодрук, 2008. - Т. 11. - С. 222-227. 2. Руснак О. Петрівський ярмарок у Чернівцях у міжвоєнний період / О. Руснак // VII Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція, присвячена 140-річчю заснування першого українського культурно-освітнього товариства на Буковині «Руська Бесіда» (7; Чернівці, 27-28 листопада 2009 р.): Тези / і ред. О. В. Добржанський. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. - С. 51-53. 3. Руснак О. Стан і проблеми функціонування системи медико-санітарного забезпечення населення Північної Буковини та Хотинщини у 1918-1940 рр // Руснак О. // Питання історії України. Збірник наукових праць. - Чернівці: Технодрук, 2009. - Т. 12. - С. 258-263. 4. Руснак О. Стан і проблеми функціонування системи медико-санітарного забезпечення населення Північної Буковини та Хотинщини у 1918-1940 рр // Руснак О. // Питання історії України. Збірник наукових праць. - Чернівці: Технодрук, 2009. - Т. 12. - С. 258-263. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=nsPouoAAAAJ</p>
58463	Андрусак Наталя Степанівна	доцент		0	Організація турагентської та туроператорської діяльності	<p>Доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Вища освіта за спеціальністю «Туризмознавство»; кваліфікація – магістр з туризмознавства (М17 №011034 від 31.01.2017 р.) Кандидат біологічних наук (ДК № 051975 від 28.04.2009); 03.00.16 – екологія Тема дисертації: «Застосування мікроекологічних моделей для визначення порушень трофічної структури річок Західного регіону України, забруднених нафтопродуктами»; доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування (ДЦ № 038058 від 14.02.2014). Стаж науково-педагогічної роботи – 11 років. Стажувannya: Навчально-курсовий центр туристичної освіти Інституту професійного ряс фахівців туризму і курортів. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за спеціальністю «Екскурсовод». СПК № 101601 від 19.05.2016 р. Чернівецький торгово-економічний інститут КНТЕУ, кафедра менеджменту туризму з 02.12.2019 р. по 24.01.2020 р. Довідка № 95/01-04 від 10.02.2020 р. Основні публікації: 1. Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування в Україні: монографія / К.І. Кілінська, Н.П. Аніпко, Н.С. Андрусак та ін. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. - 248 с. 2. Андрусак Н.С. Основи наукової діяльності. Частина I. Підготовка, написання та оформлення наукових робіт: навч. посібник – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. - 248 с. 3. Андрусак Н.С. Корпоративне управління в туризмі: навчальний посібник / Н.С. Андрусак. - Чернівці: Родовід, 2012. - 253 с. 4. Андрусак Н.С. Екологічний менеджмент і аудит: навчальний посібник. / Андрусак. - Чернівці: Родовід, 2012. - 195 с. 5. Андрусак Н.С. Рекреаційна діяльність молоді м. Чернівці // Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014. - вип. 724-725. с.112-116. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fRf6jNcAAAAJ</p>
18862	Бучко Жанна Іванівна	доцент		0	Спортивний туризм	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук (ДК № 015547 від 03.07.2002). Тема дисертації: «Естетичні якості ландшафту у контексті використання та збереження гуманістичного ресурсного потенціалу регіону». 11.00.01 – фізична географія, геофізика та геохімія ландшафтів; доцент кафедри географії та менеджменту туризму (02ДЦ № 012471 від 20.04.2006) Впродовж 2012-2015 рр. була менеджером за напрямом науково-практичного міжнародного румунсько-українського проекту «Історична та етнографічна спадщина – частина сталого розвитку туризму на Буковині» HERITAGE MIS Code: 829, який фінансувався Європейським Союзом через програму сусід Румунія-Україна 2007-2013. Стаж науково-педагогічної роботи – 24 роки. Стажувannya: Докторантура Чернівецького національного університету ім. Ю.Федькивіч 2014-2017 рр.; Тема: «Стратегічні пріоритети та геопросторова організація трансдондонного туризму в Україні: теорія, методологія, практика»</p>

						<p>Основні публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buchko Z. Ethnic tourism potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism / Zhanna Buchko, Stepan Rudenko, Valeriy Rudenko, Hanna Yeremiia. Часопис соціально-економічної географії. Вип. 20 (1). - Харків, 2016. - С. 7! 2. Buchko Z. Cross-border tourism in Bukovyna // Turystyka na obszarach transgranicznych (22-23 września 2016 r., Rzeszów). 3. Rudenko V. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions Ethnic Tourism in Multi-ethnic Urban Settlements. The Case of Chernivtsi City, Ukraine // Valeriy Rudenko, Vasyl Dzhaman, Zhanna Buchko, Yaroslav Dzhaman Petro Mruchkovstvy // Journal of Settlement and Spatial Planning. - Vol. 7, No. 2/2016, Cluj-Napoca, 2016. - P. 157-165. (Scopus). 4. Бучко Ж.І., Ефрос В. Транскордонні проекти у галузі туризму на Буковині прикладі співпраці між географічними факультетами ЧНУ ім. Ю. Федьковича та Сучавського університету Штефан Чел Марє / Географія, картографія і географічна освіта: історія, методологія, практика. Матер. Міжнар. науков. конф. - Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2014. - 296 с. - С.242 https://scholar.google.com.ua/citations?user=QtPLpnkAAAAJ&hl=ru
199479	Король Олександр Дмитрович	завідувач кафедру		0	Організація екскурсійних послуг	<p>Доцент кафедри географії та менеджменту туризму. Кандидат географічних наук, 11.00.02 - економічна та соціальна географія (ДК № 00500 від 10.11.99). Тема дисертації: «Регіональний менеджмент в туризмі (соціальні та економіко-географічні аспекти)»; доцент кафедри географії та менеджменту туризму (12ДЦ № 008804 від 23.10.2003)</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи - 24 роки.</p> <p>Стажування:</p> <p>ЧТЕІ КНТЕУ, кафедра менеджменту та туризму.</p> <p>Тема: «Організація навчально-виховної, методичної та науково-дослідної роботи у викладанні фахових дисциплін». Довідка 295/06-18 від 18.03.20.</p> <p>Впродовж 2012-2015 рр. був менеджером за напрямом науково-практичного міжнародного румунсько-українського проекту «Історична та етнографічна спадщина - частина сталого розвитку туризму на Буковині» HERITAGE MIS Code: 829, який фінансувався Європейським Союзом через програму сусід Румунія-Україна 2007-2013.</p> <p>Основні публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Король О. Основи туристського маркетингу: Навч. посібник. - Чернівці, 2002. - 110 с. 2. Король О., Крачило М., Менеджмент туризму: Навч. посібник (Гриф МОУ Чернівці: Рута, 2008. - 240 с. 3. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності / укл.: Кор. О.Д., Скутар Т.Д.: Навч. посіб. у 2 ч. - Част. I. - Чернівці: Чернівецький нац. т, 2010. - 88 с. 4. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності/ укл.: Кор. О.Д., Скутар Т.Д.: Навч. посібник у 2 ч. - Част. II. - Чернівці: Чернівецький і ун-т, 2011. - 64 с. 5. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навчально-метод. посібник - Чернівці: Чернів. націон. ун-тет, 2016. - 144 с. 6. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно географічний аспект формування та геопросторовий розподіл: монографія / О.Д. Король. - Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2018. - 512 с. 7. Korol O., Skutar T. Theoretical Approaches in the Research of Inbound Tourism the Case of Bulgaria. Geojournal of Tourism and Geosites. Oradea, 2019. Year: Vol 26, No 3. P. 887-904 (Scopus). https://scholar.google.com.ua/citations?user=oy4UnbIAAAJ&hl=ru

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>Технологія ресторанної справи та організація послуг харчування</i>		
<p>ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;</p> <p>ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;</p> <p>ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;</p> <p>ФР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;</p> <p>ФР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях;</p> <p>ФР29. Знати особливості технологічних процесів надання та організації споживання ресторанних послуг, технологічного забезпечення якості послуг харчування; уміти забезпечувати технологічні процеси та операції, пов'язані з наданням та споживанням послуг харчування у туристичній сфері відповідно до міжнародних стандартів якості та гостинності.</p>	<p>Розповідь, лекція, семінар, диспут, вправи, виконання лабораторних завдань, робота з літературою.</p>	<p>Усне опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань, практичні заняття.</p>
<i>Економіка і ціноутворення в галузі туризму</i>		
<p>ФР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.</p>	<p>Лекції, розповідь, бесіда, виконання практичних завдань, практична робота.</p>	<p>Усне опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань, практичні заняття.</p>
<i>Бухгалтерський облік та аналіз діяльності туристичних підприємств</i>		
<p>ФР30. Знати особливості бухгалтерського обліку і аудиту в галузі туризму, методики бухгалтерського обліку і аудиту, основ документального відображення та аудиту господарських операцій і процесів; уміти заповнювати бухгалтерську документацію за об'єктами обліку, використовувати прогресивні форми і методи аудиту.</p>	<p>Лекція, виконання практичних завдань.</p>	<p>Підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз, звіт про виконану роботу.</p>
<i>Організація анімаційних послуг</i>		
<p>ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;</p> <p>ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;</p> <p>ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;</p> <p>ФР31. Знати сутність туристично-рекреаційної анімації, основ і технології запровадження анімації в організації дозвілля туристів та рекреантів; вміти розробляти та запроваджувати анімаційні програми в туристичному обслуговуванні.</p>	<p>Лекція, виконання практичних завдань, спостереження, робота з літературою.</p>	<p>Підготовка рефератів, підготовка презентацій, написання есе, самооцінка і самоаналіз.</p>

<i>Туристичні ресурси України</i>		
ФР32. Знати географію туристських ресурсів України як чинників розвитку внутрішнього та в'їзного туризму, різновиди та ареали поширення туристичних ресурсів України; уміти проводити оцінку та аналіз туристичних ресурсів різних регіонів України.	Лекція, виконання практичних завдань, семінарські завдання, тестування, написання рефератів.	Виконання творчих завдань, захист практичних робіт, рефератів.
<i>Організація транспортних послуг</i>		
ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; ФР21. Приймати обгрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; ФР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях; ФР33. Знати місце пасажирського транспорту в комплексі туристичних послуг, особливостей організації транспортного обслуговування туристів залежно від видів пасажирського транспорту; уміти організувати транспортне обслуговування в туризмі з використанням різних видів пасажирського транспорту.	Пояснення, лекція, бесіда, семінар, диспут, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань.
<i>Маркетинг туризму</i>		
ФР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт; ФР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг; ФР35. Знати особливості організації та здійснення маркетингових досліджень туристичних ринків; вміти сегментувати ринки та відбирати цільові сегменти, розробляти комплекс маркетингових заходів зі сервісної, цінової, дистрибуторської та комунікаційної політики в туризмі.	Лекції, виконання практичних завдань, моделювання.	Активність на заняттях, виконання творчих і практичних завдань.
<i>Менеджмент туризму</i>		
ФР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); ФР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; ФР34. Знати особливості організації, планування, мотивації та контролю в галузі туризму; уміти організувати процес виконання управлінських завдань відповідно до принципів менеджменту, виходячи з аналізу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища туристичного підприємства.	Лекції, пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, моделювання.	Виконання творчих і практичних завдань, підготовка презентацій.
<i>Діяльність туристської самодіяльної організації</i>		
ФР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; ФР36. Знати основні форми туристично-краєзнавчої роботи та методи досліджень під час екскурсій та походів; уміти організувати проведення краєзнавчих походів та екскурсій рідним краєм, у т.ч. на основі екологічного виховання.	Розповідь, пояснення, лекція, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, спостереження, робота з літературою, написання рефератів.	Усне опитування, експрес-опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань, підготовка рефератів, підготовка презентацій, написання есе.
<i>Правове регулювання туристичної діяльності</i>		
ФР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.	Лекції, виконання практичних завдань.	Підготовка презентацій, написання есе, самооцінка і самоаналіз.
<i>Ділова іноземна мова</i>		
ФР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.	Розповідь, пояснення, виконання практичних завдань.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань.
<i>Організація турагентської та туроператорської діяльності</i>		
ФР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Лекції, розповідь, пояснення, дискусія, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Усне опитування, активність на заняттях, виконання творчих завдань, написання есе, самооцінка і самоаналіз.
<i>Туризм у Карпато-Подільському регіоні України</i>		
ФР32. Знати географію туристських ресурсів України як чинників розвитку внутрішнього та в'їзного туризму, різновиди та ареали поширення туристичних ресурсів України; уміти проводити оцінку та аналіз туристичних ресурсів різних регіонів України.	Лекція, виконання практичних завдань, семінарські завдання, тестування, написання рефератів.	Виконання творчих завдань, захист практичних робіт, рефератів.
<i>Курсова робота</i>		
ФР23. Знати технологію складання	Пояснення, бесіда, інструктаж,	Підготовка презентацій, самооцінка і

туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, трансфер, додаткові послуги); уміти визначати перелік послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів за результатами аналізу туристичного ринку із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг; ФР27. Знати світовий туристський ринок і специфіку розвитку туризму в різних туристських регіонах і країнах; уміти систематизувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинників туризму; виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн.	дослідницької роботи.	самоаналіз, звіт про виконану роботу.
<i>Навчальна туристично-краєзнавча практика</i>		
ФР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; ФР24. Знати сутність поняття екскурсії, функції та ознаки екскурсії; класифікацію екскурсій за змістом та іншими ознаками; уміти відбирати та оцінювати екскурсійні об'єкти, прокладати маршрут, укладати текст і методичну розробку екскурсії; проводити екскурсію із використанням методичних прийомів показу та розповіді.	Розповідь, пояснення, виконання практичних завдань, екскурсії.	Виконання творчих завдань, підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз, захист практики, звіт про виконану роботу.
<i>Навчальна туристично-краєзнавча практика (2 курс)</i>		
ФР25. Знати методику організації різних видів спортивної туристичної діяльності залежно від потреб туристів, їх вікових, статевих та соціальних особливостей; уміти розробляти маршрути спортивного туризму з урахуванням психологічних і соціокультурних особливостей споживачів туристичних послуг; ФР26. Знати сучасні підходи до аналізу рекреаційного потенціалу території задля організації надання комплексу рекреаційних послуг в туризмі; уміти організувати рекреаційне обслуговування, залежно від потреб споживачів, їх вікових, статевих і соціальних особливостей.	Розповідь, пояснення, виконання практичних завдань.	Виконання творчих завдань, підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз, захист практики, звіт про виконану роботу.
<i>Виробнича практика (3 курс)</i>		
ФР23. Знати технологію складання туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, трансфер, додаткові послуги); уміти визначати перелік послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів за результатами аналізу туристичного ринку із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг.	Розповідь, пояснення, виконання практичних завдань, виробничі екскурсії.	Виконання творчих завдань, підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз, захист практики, звіт про виконану роботу.
<i>Технологія готельної справи та організація послуг гостинності</i>		
ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; ФР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; ФР22. Професійно виконувати завдання в невідзначених та екстремальних ситуаціях; ФР28. Знати технологію надання послуг гостинності, сутність послуг розміщення, як складової туристичного продукту; уміти надавати та організувати споживання послуг розміщення у відповідності до міжнародних стандартів якості та гостинності.	Лекція, розповідь, семінар, диспут, вправи, виконання лабораторних завдань, робота з літературою.	Усне опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань, практичні заняття.
<i>Дипломна (бакалаврська) робота</i>		
ЗР7. Знати функції менеджменту, сучасних методів управління та прийняття управлінських рішень, оцінювання ефективності менеджменту; уміти організувати процес виконання завдань відповідно до принципів управління, здійснювати моделювання організаційної структури, планування і контроль діяльності; ФР23. Знати технологію складання туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, трансфер, додаткові послуги); уміти визначати перелік послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів за результатами аналізу туристичного ринку із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг; ФР27. Знати світовий туристський ринок і специфіку розвитку туризму в різних туристських регіонах і країнах; уміти систематизувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинників туризму; виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн.	Пояснення, бесіда, інструктаж, дослідницької роботи.	Підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз, звіт про виконану роботу.
<i>Інформаційні системи і технології в туризмі</i>		
ФР9. Організувати процес обслуговування споживачів	Лекції, розповідь, пояснення, семінар, диспут, вправи, виконання практичних	Усне опитування, експрес-опитування, активність на заняттях, виконання

туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.	завдань, лабораторна робота, демонстрація, спостереження, робота з літературою.	лабораторних робіт, самооцінка і самоаналіз.
<i>Організація туризму</i>		
ФР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Лекції, розповідь, розв'язування ситуаційних задач, семінарські заняття.	Усне опитування, виконання практичних завдань, написання есе.
<i>Актуальні питання історії та культури України</i>		
ЗР1. Знати і вміти аналізувати історичні події в Україні на засадах науково обгрунтованої свідомості, сприймати та характеризувати українську культуру, як систему потенційних та актуальних цінностей виходячи з їх змісту та функціонально-рольового призначення у системі суспільних відносин.	Лекція, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Усне опитування, активність на заняттях, написання есе.
<i>Філософія</i>		
ЗР2. Знати основні етапи розвитку світової та вітчизняної філософії, уміти порівнювати та аналізувати переваги та недоліки певних філософських позицій; пояснювати суттєві особливості світових релігій, виявляти та аналізувати основні форми мислення, застосовувати знання при аналізі та оцінюванні суспільних феноменів.	Лекція, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Усне опитування, тестові завдання, активність на заняттях.
<i>Українська мова (за професійним спрямуванням)</i>		
ЗР3. Знати основні принципи професійного спілкування українською мовою, принципи і засоби офіційно-ділового мовлення; володіти основними формами мовленнєвого етикету для професійного спілкування.	Розповідь, пояснення, виконання практичних завдань.	Активність на заняттях, виконання творчих завдань, підготовка рефератів, підготовка презентацій.
<i>Іноземна мова (за професійним спрямуванням)</i>		
ЗР4. Вміти спілкуватись іноземною мовою в обсязі розмовної та професійної тематики, передбаченої програмою, застосовуючи лексико-граматичний мінімум, проводити обговорення проблем буденного життя, загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру.	Розповідь, пояснення, виконання практичних завдань.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань.
<i>Економічна теорія</i>		
ЗР6. Знати сутність і походження понять «економіка», економічні закони і категорії, складові економічної теорії; вміти застосовувати методи фінансового аналізу в діяльності підприємств, уявляти їх місце в системі економічних відносин.	Лекції, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань.	Усне опитування, виконання творчих завдань, написання есе.
<i>Країнознавство</i>		
ЗР8. Знати географію природних та господарських комплексів країн світу; вміти здійснювати фізико-географічний та економіко-географічний аналіз країн світу, надавати їх країнознавчі характеристики; знаходити і показувати географічну номенклатуру на загально-географічних картах; ФР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	Лекції, розповідь, пояснення, розв'язування ситуаційних задач.	Усне опитування, практичні роботи, виконання творчих завдань.
<i>Основи наукових досліджень</i>		
ЗР5. Знати організацію наукових досліджень, загальнонаукові та емпіричні методи дослідження; вміти проводити статистичні дослідження, обчислювати статистичні показники варіаційних рядів, будувати таблиці та графіки.	Лекції, розповідь, пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти.	Усне опитування, активність на заняттях, виконання творчих завдань, підготовка презентацій.
<i>Статистика</i>		
ЗР5. Знати організацію наукових досліджень, загальнонаукові та емпіричні методи дослідження; вміти проводити статистичні дослідження, обчислювати статистичні показники варіаційних рядів, будувати таблиці та графіки.	Лекції, пояснення, бесіда, інструктаж, виконання практичних завдань, лабораторна робота, ілюстрація, демонстрація, спостереження.	Усне опитування, активність на заняттях, виконання творчих завдань, самооцінка і самоаналіз.
<i>Економіка та фінанси підприємств</i>		
ЗР6. Знати сутність і походження понять «економіка», економічні закони і категорії, складові економічної теорії; вміти застосовувати методи фінансового аналізу в діяльності підприємств, уявляти їх місце в системі економічних відносин.	Лекції, розповідь, пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, спостереження.	Експрес-опитування, виконання творчих завдань, підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз.
<i>Основи менеджменту</i>		
ЗР7. Знати функції менеджменту, сучасні методи управління та прийняття управлінських рішень, оцінювання ефективності менеджменту; уміти організувати процес виконання завдань відповідно до принципів управління, здійснювати моделювання організаційної структури, планування і контроль діяльності; ФР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.	Лекції, пояснення, бесіда, інструктаж, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань.	Усне опитування, активність на заняттях, виконання творчих завдань, підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз.
<i>Рекреологія</i>		
ФР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного	Лекції, пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань,	Виконання творчих завдань, звіт про виконану роботу.

простору; ФР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	спостереження.	
<i>Історія туризму</i>		
ФР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Лекції, розповідь, семінарські заняття.	Активність на заняттях, виконання творчих завдань, написання есе.
<i>Міжнародний туризм</i>		
ФР37. Знати особливості туристичних ресурсів різних регіонів і країн світу та їх вплив на спеціалізацію міжнародного туризму за регіонами і країнами світу; уміти аналізувати особливості формування та розподілу міжнародних туристичних потоків за регіонами UNWTO.	Лекції, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Виконання творчих завдань, звіт про виконану роботу, захист практичних, семінарських робіт, рефератів.
<i>Технологія туристської діяльності</i>		
ФР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів; ФР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися; ФР23. Знати технологію складання туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, трансфер, додаткові послуги); уміти визначати перелік послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів за результатами аналізу туристичного ринку із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг.	Розповідь, лекція, семінар, диспут, вправи, виконання лабораторних завдань, робота з літературою.	Усне опитування, тестові завдання, активність на заняттях, виконання творчих завдань, практичні заняття.
<i>Організація екскурсійних послуг</i>		
ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; ФР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; ФР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях; ФР24. Знати сутність поняття екскурсії, функції та ознаки екскурсії; класифікацію екскурсій за змістом та іншими ознаками; уміти відбрати та оцінювати екскурсійні об'єкти, прокладати маршрут, укладати текст і методичну розробку екскурсії; проводити екскурсію із використанням методичних прийомів показу та розповіді.	Лекції, розповідь, пояснення, виконання практичних завдань, екскурсії.	Виконання творчих завдань, усне опитування, захист практичних, семінарських робіт, рефератів.
<i>Спортивний туризм</i>		
ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; ФР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; ФР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях; ФР25. Знати методіку організації різних видів спортивної туристичної діяльності залежно від потреб туристів, їх вікових, статевих та соціальних особливостей; уміти розробляти маршрути спортивного туризму з урахуванням психологічних і соціокультурних особливостей споживачів туристичних послуг.	Лекція, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань.	Усне опитування, тестові завдання, практичні завдання.
<i>Організація рекреаційних послуг</i>		
ФР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; ФР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; ФР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; ФР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; ФР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях; ФР26. Знати сучасні підходи до аналізу рекреаційного потенціалу території задля організації надання комплексу рекреаційних послуг в туризмі; уміти організовувати рекреаційне обслуговування, залежно від потреб споживачів, їх вікових, статевих і соціальних особливостей.	Лекція, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, моделювання.	Виконання творчих завдань, підготовка презентацій.
<i>Туристичне країнознавство</i>		
ФР27. Знати світовий туристський ринок і специфіку розвитку туризму в різних туристських регіонах і країнах; уміти систематизувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинників туризму; виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн.	Лекції, розповідь, пояснення, виконання практичних завдань, аналіз країнознавчої документації.	Експрес-опитування, виконання творчих завдань, підготовка презентацій, самооцінка і самоаналіз.

Державний іспит

ЗР7. Знати функції менеджменту, сучасних методів управління та прийняття управлінських рішень, оцінювання ефективності менеджменту; уміти організувати процес виконання завдань відповідно до принципів управління, здійснювати моделювання організаційної структури, планування і контроль діяльності;

ФР23. Знати технологію складання туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, трансфер, додаткові послуги); уміти визначати перелік послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів за результатами аналізу туристичного ринку із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг;

ФР27. Знати світовий туристський ринок і специфіку розвитку туризму в різних туристських регіонах і країнах; уміти систематизувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинників туризму; виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн;

ЗР4. Вміти спілкуватись іноземною мовою в обсязі розмовної та професійної тематики, передбаченої програмою, застосовуючи лексико-граматичний мінімум, проводити обговорення проблем буденного життя, загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру.

Консультації, самооцінка і самоаналіз.

Усне опитування, тестові завдання.